

Väärtpaberite tehingute raamlepingu üldtingimused

SISUKORD

I OSA ÜLDTINGIMUSED

I PEATÜKK - ÜLDSÄTTED

1. Mõisted
2. Lepingu reguleerimisala ja tõlgendamine
3. Esindus
4. Klientide liigitus
5. Asjakohasuse ja sobivuse hindamine
6. Kliendi kinnitused ja üldkohustused
7. Klientide teavitamine

II PEATÜKK - TEHINGUTE ÜLDISED TINGIMUSED

1. Tehingute sõlmimine
2. Kinnitus
3. Teenustasud
4. Arvutused, arveldused ja dokumentide säilitamine
5. Tehingu tingimuste korrigeerimine
6. Lepingust ja Tehingust tulenevate õiguste ja kohustuste üleandmine

III PEATÜKK - KLIENDI KOHUSTUSTE TÄITMISE TAGAMINE

1. Tagatis
2. Tagatishoius

IV PEATÜKK - TEHINGU ENNETÄHTAEGNE LÕPETAMINE

1. Tehingu lõpetamise alused
2. Tehingu lõpetamine

V PEATÜKK - LÕPPSÄTTED

1. Poolte vastutus
2. Konfidentsiaalsus
3. Vaidlusküsimuste lahendamine
4. Lepingu muutmine ja täiendamine
5. Lepingu kehtivus

II OSATÄIENDAVALD TINGIMUSED

I PEATÜKK - TÄIENDAVALD TINGIMUSED OPTSIOONTEHINGUTELE

1. Mõisted
2. Üldist
3. Optsiooni Kasutamine
4. Optsiooni Rahaline Arveldamine
5. Aktsiaoptsiooni Tehinguhinna korrigeerimine
6. Tagatis
7. Lõppsätted

II. PEATÜKK - TÄIENDAVALD TINGIMUSED VÄÄRTPABERITE REPOTEHINGULE

1. Mõisted
2. Üldsätted
3. Tehingu protseduur
4. Alusväärtpaberite ümberhindlus
5. Lisatagatise nõue
6. Kliendi vastutus ja kinnitused

III PEATÜKK - TÄIENDAVALD TINGIMUSED MAAKLERTEENUSELE

1. Mõisted
2. Üldist
3. Tehingukorraldus
4. Tehingukorralduse täitmine
5. Arveldused
6. Kinnitus
7. Vaidluste lahendamine
8. Väärtpaberite blokeerimine ja sissenõudmine
9. Maaklerteenuse eritingimused Futuuride, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite ostu-müügi vahendamisel
10. Depootehingute eritingimused

VÄÄRTPABERITE TEHINGUTE RAAMLEPINGU TINGIMUSED

I OSA ÜLDTINGIMUSED

I PEATÜKK I ÜLDSÄTTED

1. Mõisted

1.1. Lepingus, Tehingutes või Kinnitustes defineeritud mõisteid kasutatakse neile defineerimisel antud tähenduses.

1.2. Üldmõisted:

"**Arvelduspäev**" on päev, millal peavad toimuma Tehingust tulenevad rahalised arveldused või väärtpaberikanded.

"**Asjatundlik klient**" vastab väärtpaberituruseaduses sätestatud tingimustele ja on ise pädev otsustama oma investeerimisotsuse asjakohasuse või sobivuse ning sellega kaasnevate riskide üle ja/või keda Pank on vastavalt liigitanud.

"**Börs**" tähendab sellist Finantsvara kauplemisskeskkonda, kus on noteeritud Tehingu objektiks olev Finantsvara, samuti Börsi teenindavat arvelduskoda (*clearing house*).

"**Börsi Reglement ehk Reglement**" tähendab Börsi tegevust ja Börsil kauplemist reguleerivate normide, reeglite, tingimuste ja tavade kogu ning vastavalt kontekstile Börsi poolt väljalastud väärtpaberitele kehtivaid tingimusi.

"**Väärtpaberite tehingute raamlepingu tingimused**" tähendab käesolevaid tingimusi, millele on viidatud Väärtpaberite Raamlepingu esilehe punktis 2.

"**Finantsvara**" on Tehingu objektiks olevad väärtpaberid või nendega seotud õigused ja kohustused.

"**Investeerimisteenus**" on kõik Väärtpaberituruseaduses sätestatud investeerimisteenused ja investeerimiskõrvalteenused.

"**Kinnitus**" on dokument, milles on fikseeritud sõlmitud Tehingu tingimused.

Klient – on Pangas arvelduskonto avanud isik ja kes jagunevad omakorda Tavakliendiks ja Asjatundlikuks kliendiks

"**Kliendi korralduste parima täitmise reeglid**" on Panga poolt kehtestatud reeglid Kliendi väärtpaberite ostu- või müügi korralduste parimatel tingimustel täitmiseks.

"**Konto**" tähendab vastavalt kontekstile Kliendi arveldus- ja/või väärtpaberikontot.

"**Korrigeerimisjuhtum**" on vähemalt üks järgmistest sündmustest: emitendi ühinemine, jagunemine, ümberkujundamine, lõppemine, pankrot, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine; Tehingu objektiks oleva väärtpaberi nimiväärtuse suurendamine ja vähendamine; ühe valuuta asendumine teisega; turul kauplemise katkestus; muu sündmus, mille korral on ajutiselt või jätkuvalt võimatu Pooltest sõltumatutel asjaoludel Tehingut kokkulepitud tingimustel täita.

Korrigeerimisjuhtumiks ei loeta vääramatu jõu asjaolude esinemist (Lepingu V peatükk - punkt 1.6).

"**Leping**" tähendab Poolte vahel sõlmitud Väärtpaberi tehingute raamlepingut.

"**Lõpetav Pool**" on Pool, kellel on õigus lõpetada Tehing IV peatükis ettenähtud alustel ja korras

"**Maaklerteenus**" on Panga poolt Kliendile väärtpaberite ostu- ja müügittehingute vahendamine Lepingus ettenähtud tingimustel ja korras.

"**Pangapäev**" on ajavahemik kella 09.00-st kuni 17.00-ni Eesti Vabariigis kehtiva aja järgi esmaspäevast reedeni tingimused, et Pank on üldistel alustel klientidele avatud arvelduste tegemiseks.

"**Pank**" on Versobank AS

"**Pooled**" on Pank ja Klient

"**Rikkunud Pool**" on Pool, kelle tegevuses või tegevusetuses esineb üks või mitu IV peatükis punktis 1.1. loetletud Tehingu lõpetamise alust või kelle suhtes nimetatud Tehingu lõpetamise alus esineb.

"**Tagatis**" tähendab Tagatishoiust või Kliendi poolt Tehingutest tulenevate Kliendi kohustuste täitmise tagamiseks Panga kasuks panditud Finantsvara või muud Panga poolt aktsepteeritud vara.

"**Tagatisleping**" on Poolte vahel sõlmitav leping, mille kohaselt Klient pandib oma Tehingu järgsete kohustuste täitmise tagamiseks Panga kasuks Finantsvara või muud Panga poolt aktsepteeritud vara või seab muul visil Tagatise "**Tavaklient**" on Klient, kellel ei pruugi olla piisavaid teadmisi ega kogemusi, et ise hinnata oma investeerimisotsuse sobivust oma rahalise olukorra ja investeerimiseesmärkidega või ise kaaluda kõiki investeerimise riskidega või ise kaaluda keda Pank on vastavalt liigitanud. Tavakliendi staatus tagab isikule ulatuslikuma investorkaitse.

"**Tehing**" tähendab Poolte vahel Lepingu alusel ja selles ettenähtud korras tehtud tehingut Finantsvaraga, või, Maaklerteenuse osutamise kontekstis, ka Tehingukorralduse esitamist ja Tehingukorralduse alusel Kliendi arvel Panga või kolmanda isikuga Panga poolt teostatud väärtpaberite ostu- või müügittehingut.

"**Volitatud Esindaja**" on Lepingus näidatud füüsiline isik, keda Klient on volitanud tegema Tehinguid ning allkirjastama Kinnitusi.

"**Väärtpaber**" on mistahes mittemateriaalne väärtpaber, mida Panga vahendusel on võimalik hoida ning millega väärtpaberitehinguid teha.

"**Väärtpaberite Laenutehing**" on Tehing, mille kohaselt Klient laenab Pangale kokkulepitud perioodiks Väärtpabereid ning Pank maksab laenatud Väärtpaberite pealt Kliendile kokkulepitud määraga intresse.

2. Lepingu reguleerimisala ja tõlgendamine

2.1. Leping määrab kindlaks Poolte vaheliste Tehingute tegemise, Maaklerteenuse osutamise ja Tagatise seadmise korra, nendest tulenevad õigused ja kohustused ning Poolte vastutuse kohustuste mittekohase täitmise korral.

2.2. Leping on aluseks kõikidele Poolte vahel Lepingu kehtivuse ajal tehtud Tehingutele, Kliendile osutatud Maaklerteenusele ja Kliendi poolt seatud Tagatisele. Pooled võivad teatud Tehingu, Maaklerteenuse või Tagatise jaoks kokku leppida Lepingust erinevad tingimused. Sellisel juhul kehtivad kokkulepitud osas erinevad tingimused, mis on fikseeritud taasesitamist võimaldavas vormis.

2.3. Tehingutele, Maaklerteenusele ja Tagatisele kohaldatakse Lepingu osas I sätestatud niivõrd, kuiivõrd need pole vastuolus Lepingu osas II sätestatuga.

2.4. Tehingu sõlmimisel kokkulepitud tingimused kehtivad niivõrd, kuiivõrd nad pole vastuolus Lepingu tingimustega. Kui Tehingu sõlmimisel on selgesõnaliselt kokku lepitud, et vastuolu korral kehtivad Tehingu tingimused, lähtutakse tõlgendamisel Tehingu tingimustest.

2.5. Kinnituses näidatud tingimused kehtivad niivõrd, kui võrd nad pole vastuolus Tehingu sõlmimisel kokkulepitud tingimustega.

2.6. Kui Lepingu tekstis viidatakse punktidele või peatükkidele, siis peetakse silmas Lepingu punkte ja peatükke, kui ei ole otsest viidet mõnele teisele dokumendile.

2.7. Kui Lepingu tekstis viidatakse Lepingu punktidele, siis peetakse silmas samas osas ja peatükis olevaid punkte, väljaarvatud juhul, kui viites on näidatud ära Lepingu osa ja peatükk. Sellisel juhul peetakse silmas viidatud osas ja peatükis olevaid Lepingu punkte. Kui Lepingu tekstis viidatakse Lepingu peatükkidele, siis peetakse silmas samas osas olevaid peatükke, väljaarvatud juhul, kui viites on näidatud ära Lepingu osa. Sellisel juhul peetakse silmas viidatud osas olevaid peatükke.

2.8. Lepingu osade ja punktide pealkirjad kannavad üksnes Lepingu käsitlemise hõlbustamise eesmärki ega mõjuta seega Lepingu sätete tõlgendamist.

2.9. Mitmuses esitatud sõnad võivad, kui kontekst seda nõuab, tähendada ka ainsust ning vastupidi.

2.10. Tehingute, Maaklerteenuse osutamise ja Tagatisega seotud arvelduste osas on Leping osa Kliendi ja Panga vahel sõlmitud ning Lepingute ja Võlaõigusseaduses käsitletud arvelduslepingust. Vastuolu korral Leping ja arvelduslepingu tingimuste vahel juhindatakse Lepingus sätestatud.

3. Esindus

3.1. Füüsilisest isikust Klient võib teha Tehinguid isiklikult või Volitatud Esindaja kaudu. Juriidilisest isikust Klient võib teha Tehinguid ainult Volitatud Esindaja kaudu.

3.2. Käesolevaga volitab Klient igat isikut, keda Lepingu mõistes käsitletakse Volitatud Esindajana, tegema Kliendi nimel ja arvel Tehinguid ning allkirjastama Kinnitusi.

3.3. Volitatud Esindaja(te) nim(ed)i ja allkirjanäidis(ed) fikseeritakse Lepingule lisatud ja Kliendi poolt allkirjastatud nimekirjas. Klient on kohustatud Panka viivitamatult kirjalikult informeerima Volitatud Esindaja volituste lõppemisest. Pangal on õigus käsitleda vastavasse nimekirja kantud isikuid Volitatud Esindajatena hetkeni, millal Pank saab kätte Kliendi poolt allkirjastatud teate vastava isiku volituste lõppemise kohta. Eelmises lauses sätestatu kehtib ka juhul, kui esindusõiguse kohta on tehtud kanne avalikku registrisse, andmed selle kohta on avalikustatud massiteabevahendites, kaasa arvatud Ametlikud Teadaanded, või esindusõiguse kohta on olemas jõustunud kohtulahend.

3.4. Pank ei vastuta mingisuguse kahju eest, mis tekkis Kliendil seoses Tehingutega, mis olid tehtud Volitatud Esindaja poolt enne selle Volitatud Esindaja volitusi lõpetava teate kättesaamist Panga poolt. Klient on kohustatud hüvitama Pangale kogu kahju, mida Pank kandis seoses punktis 3.3. sätestatud teatamiskohustuste rikkumisega Kliendi poolt.

3.5. Täiendavad isikud loetakse Volitatud Esindajaks alates hetkest, mil Pank teeb pärast Kliendi kirjaliku teate või teate esitaja isikut võimaldavas elektroonilises vormis (s.h. internetipanga vahendusel) esitatud teate saamist vastava märkuse Volitatud esindajate nimekirja. Pangal on õigus kontrollida nimetatud teate tõlevastavust ning nõuda, et teate esitaja ennast rahuldavas ulatuses identifitseeriks. Nimetatud märkuse

tegemisega Panga poolt loetakse Volitatud Esindajate nimekirja vastavalt muudetuks.

3.6. Kõik Lepingus sätestatud kokkulepped, millega Klient annab Pangale õiguse debiteerida vahendeid Kliendi Kontodelt ning sõlmida Kliendi nimel ja arvel Tehinguid Panga või kolmandate isikutega, kehtivad kuni Poolte vastupidise kokkuleppeni.

3.7. Pooled käsitlevad Lepingut pädeva lepinguna Eesti väärtpaberite keskregistri seaduse §-i 34 lg1 mõttes.

4. Klientide liigitus

4.1 Kui Kliendile ei ole Panga poolt teavitatud teisiti käsitletakse teda Investeermisteenuse osutamisel Tavakliendina.

4.2 Asjatundlik klient on kohustatud Panka teavitama muutustest, mis võivad mõjutada tema käsitlemist Asjatundliku kliendina. Kui Pangale saab teatavaks, et Klient ei vasta enam Asjatundlikule kliendile sätestatud tingimustele, kohaldab Pank Kliendile Tavakliendi sätteid vastavalt muutunud asjaoludele.

4.3 Asjatundlik klient võib kõikide või osa Investeermisteenuste ja/või Väärtpaberite osas taotleda enda käsitlemist Tavakliendina, kui tema hinnangul ei ole ta ise võimeline Investeermisteenuse, Väärtpaberi ja/või tehinguga seotud riske piisavalt hindama või juhtima. Pank teavitab Klienti tema liigi muutmisest.

4.4 Tavaklient võib kõikide või osa Investeermisteenuste ja/või Väärtpaberite osas taotleda enda käsitlemist Asjatundliku kliendina, kui tema ja Panga hinnangul on tal piisavad kogemused, teadmised ja asjatundlikkus ise investeerimisotsuste tegemiseks ja nendega seotud riskide adekvaatselt hindamiseks. Selleks vajaliku teabe ja taotluse edastamiseks Pangale täidab Klient Ankeedi Kliendi asjakohasuse ja sobivuse hindamiseks investeerimisteenuse osutamise ulatuse määramisel Panga poolt. Ankeet on saadaval Panga teenindussalist ja internetilehelt. Pank hindab eelnimetatud asjaolusid, võttes arvesse kavandatud tehingute või Investeermisteenuste laadi ning teavitab Klienti tema liigi (mitte)muutmisest.

4.5 Pangal on lähtuvalt Kliendi liigist õigus otsustada millist Investeermisteenust ja/või mis ulatuses Pank Kliendile osutab.

5. Asjakohasuse ja sobivuse hindamine

5.1 Asjakohasus näitab Kliendi teadmisi ja kogemusi investeerimise valdkonnas, sealhulgas, kuid mitte ainult, Investeermisteenuse, Väärtpaberi või väärtpaberitehingu ning nendega seotud riskide kohta.

5.2 Pank hindab Investeermisteenuse, Väärtpaberi või väärtpaberitehingu Asjakohasust Kliendile Väärtpaberi ostu- või müügi korralduse vastuvõtmisel, edastamisel ja/või täitmisel, välja arvatud juhul, kui:

5.2.1 Investeermisteenust pakutakse Kliendi algatusel ja

5.2.2 Investeermisteenuse osutamine on seotud vähem keeruka Väärtpaberiga Väärtpaberituru seaduse mõistes;

5.3 Sobivus näitab Kliendi teadmisi ja kogemusi investeerimise valdkonnas ning rahalist olukorda ja investeerimiseesmärke. Pank selgitab Kliendi rahalise olukorra tema regulaarse sissetuleku allika ja suuruse, tema varade, investeeringute ja kinnisvara ning regulaarsete finantskohustuste alusel. Pank selgitab Kliendi investeerimiseesmärgid tema eelistuste alusel investeringu soovitava kestuse, Kliendi riskitaluvuse ja riskiprofiili osas.

5.4 Pank hindab Investeermisteenuse, Väärtpaberi või väärtpaberitehingu sobivust Kliendile

investeeringisnõustamisel ja väärtpaperiportfelli valitsemisel.

5.5 Pank ei hinda Investeeringisteenus, Väärtpaperi või väärtpaperitehingu sobivust ega asjakohasust Kliendile Väärtpaperi hoidmise ja haldamise teenuse osutamisel ega investeeringisnõustamise koostamisel või andmisel.

5.6 Asjakohasuse ja sobivuse hindamiseks vajaliku teabe omandamiseks täidab Klient Ankeedi Kliendi asjakohasuse ja sobivuse hindamiseks investeeringisteenus osutamise ulatuse määramisel Panga poolt. Ankeet on saadaval Panga teenindussalast ja internetilehelt. Klient uuendab Pangale edastatud teavet, kui Kliendi andmed muutuvad. Pank soovib nimetatud küsimustikku uuendada vähemalt üks kord aastas.

5.7 Asjatundliku kliendi puhul eeldab Pank, et Asjatundlikul kliendil on vastava Investeeringisteenus, Väärtpaperi või väärtpaperitehinguga seoses vajalik teadmiste ja kogemuste tase, mis on kooskõlas tema investeeringisnõustamisega ning Asjatundlik klient on finantsiliselt võimeline kandma nendega seotud riske.

5.8. Pank tuvastab iga instrumendi sihtturu. Võttes arvesse Kliendi investeeringisnõustamist ja investeeringisnõustamist, vajadusi, teadmisi ja/või kogemusi ja finantsolukorda, sealhulgas tema suutlikkust kanda kahjumit, otsustab Pank, milline Klient selle instrumendiga kaubelda saab. Pank tuvastab iga finantsinstrumendi jaoks vastava sihtturu ja jaotab nad riskikategooriatesse.

5.9. Sõltuvalt oma praegustest investeeringisnõustamisest ja investeeringisnõustamisest, vajadustest, teadmistest ja/või kogemustest ja finantsoludest, sealhulgas tema suutlikkusest kanda kahjumit, valib Klient temale sobivad finantsinstrumendid ja varaklassid, avades portfelli konkreetse riskiklassi valimise teel. See riskiklass sisaldab sihtturu jaoks määratud finantsinstrumente.

5.10. Pangal on õigus jätta korraldus täitmata, kui Klient on väljaspool kindlaksmääratud sihtturu.

5.11. Kui Kliendi investeeringisnõustamisest ja -vajadused muutuvad ja kui ta soovib osta finantsinstrumente mõnelt muult sihtturul, peab Klient tagama, et ta omandab eelnevalt teadmised uute finantsinstrumentide oluliste riskide ja omaduste kohta.

6 Kliendi kinnitused ja üldkohustused

6.1. Käesolevaga Klient kinnitab, et:

6.1.1. Kliendil on õigus Lepingut ja Tehinguid sõlmida ning sellist õigust ei ole mingil moel piiratud;

6.1.2. Volitatud Esindajal on piiranguteta õigus esindada Kliendi Tehingute tegemisel;

6.1.3. Kliendi poolt Lepingu ja Tehingutega võetud kohustused on Kliendi jaoks siduvad;

6.1.4. Eesti Vabariigi kohtute otsused on Kliendi suhtes piiranguteta täidetavad;

6.1.5. Lepingu ja Tehingute sõlmimisega ei riku Klient mingil moel Kliendi suhtes kehtivaid õigusakte ega Kliendi poolt kolmandate isikutega sõlmitud lepinguid;

6.1.6. aktsepteerib Lepingut, Tehinguid ja Tagatist puudutatavate sideseansside salvestamist ning nende salvestuste ja salvestuste reproduktsioonide kasutamist tõendina Tehingute sõlmimise ja tingimuste kohta, samuti Tagatise seadmiseks või selle suuruse muutmiseks antud korralduste kohta;

6.1.7. on teadlik Tehingutega kaasnevatest finantsriskidest ning ei pea Panka vastutavaks selliste

riskide realiseerumisest tuleneva võimaliku majandusliku kahju eest;

6.1.8. Tehingu tegemisel on teadlik asjasse puutuva Börsi Reglemendi Kliendi tegevust reguleerivatest sätetest ja kohustub neid järgima;

6.1.9. on teadlik ja aktsepteerib, et Pank võib olla kohustatud esitama Börsi nõudmisel Börsile informatsiooni Kliendi ja tema Tehingute kohta;

6.1.10. on teadlik ja aktsepteerib, et Pangal on vajadusel õigus nõuda ja Kliendil on vastavalt kohustus anda informatsiooni Kliendi majandusliku olukorra kohta;

6.1.11. kõik Lepingus sätestatud kokkulepped, millega Pangale on antud õigus debiteerida vahendeid Kliendi Kontodelt ning sõlmida Kliendi nimel ja arvel tehinguid Panga või kolmandate isikutega, on kehtivad;

6.1.12. on teadlik, et vastavalt Lepingu tingimustele on Pangal igal ajal õigus Kliendilt nõuda Tagatise seadmist Kliendi Tehingu järgsete kohustuste täitmise tagamiseks ja et sellise korralduse tähtjaks täitmata jätmise võib olla Tehingu ennetähtaegse lõpetamise aluseks;

6.1.13. Kliendi poolt üleantav Finantsvara on vaba piirangutest ja kolmandate isikute õigustest;

6.1.14. on tutvunud kõikide Lepingu täitmiseks Kliendile kohustuslike Lepinguga seotud dokumentidega Panga kodulehel ja on neist aru saanud

6.2. Iga Tehingu sõlmimise fakt tähendab ühtlasi Kliendi kinnitust, et punktis 4.1. toodud kinnitused on kehtivad.

6.3. Iga Tehingu sõlmimise fakt tähendab ühtlasi Kliendi kinnitust, et ei ole saanud IV peatükis punktides 1.1.7. - 1.1.11. nimetatud asjaolud, või kui on, siis on Klient sellest Panka informeerinud kooskõlas IV peatüki punktiga 1.3.

6.4. Tehingute tegemiseks peab Klient omama Pangas arvelduskontot. Väärtpaperitega Tehingute tegemiseks peab Klient lisaks omama väärtpaperikontot, mille kontohalduriks on Pank kui Lepingu eritingimustes ei sätestata teisiti.

6.5. Pangale oma e-posti aadressi esitamisega kinnitab Klient, et ta ei soovi Investeeringisteenusnõustamisega seotud teavet paberikandjal ja annab Pangale nõusoleku talle nimetatud teabe edastamiseks e-posti või Panga kodulehe vahendusel. Klient kinnitab, et tal on pidev juurdepääs internetile.

6.6. Klient kinnitab, et tutvub enne igakordse Väärtpaperite ostu- või müügi korralduse esitamist Panga "Kliendi korralduste parima täitmise reeglitega". Väärtpaperite ostu- või müügi korralduse esitamisel loetakse, et Klient on Kliendi korralduste parima täitmise reeglitega nõustunud.

6.7. Klient on teadlik, et tema Väärtpaperite ostu- või müügi korraldus võidakse täita väljaspool reguleeritud turgu või mitmepoolset kauplemissüsteemi. Klient kinnitab, et on sellega nõus.

6.8. Klient on teadlik, et Pank ei pea viivitamata avalikustama Kliendi määratud hinnaga Väärtpaperite ostu- või müügi korraldust reguleeritud turul kaubeldava Väärtpaperi kohta, mida valitsevatel turutingimustel koheselt ei täideta, välja arvatud juhtudel, kui Pank peab sellist avalikustamist vajalikuks või Klient avalikustamist nõuab. Klient kinnitab, et on sellise avalikustamata jätmisega nõus.

6.9. Klient kinnitab, et igakordsel väärtpaperitehingute tegemisel võtab ta arvesse konkreetse väärtpaperitehinguga seotud võimalikke riske, Väärtpaperitele ja/või Väärtpaperitehingule kohalduvat

seadusandlust ning Panga poolt kehtestatud tingimustes viidatud kordasid, reegleid ja põhimõtteid.

6.10. Klient on teadlik, et kui talle kuuluvaid Väärtpabereid hoitakse Panga poolt välisriigi Alldepositaari vahendusel, võib välisriigi Alldepositaaril olla õigus seada nimetatud Väärtpaberitele koormatise ja/või käsutuspiiranguid või nõuda nende seadmist. Klient kinnitab, et on sellega nõus.

6.11. Klient on teadlik, et tulenevalt Väärtpaberite või nendega seotud Investeermisteenuste iseloomust võib Pank välisriigi Alldepositaari vahendusel hoitavaid väärtpabereid hoida teatud juhtudel Panga nimel avatud väärtpaberikontol koos Pangale ja/või teistele Panga Klientidele kuuluvate Väärtpaberitega. Klient kinnitab, et on sellega nõus.

6.12. Klient kohustub iseseisvalt hankima teavet Väärtpaberitest tulenevate õiguste ja kohustuste kohta ja täitma kõiki Väärtpaberitest tulenevaid kohustusi. Pangal ei ole kohustust teavitada Klienti sellistest õigustest ja kohustustest. Klient teostab selliseid õigusi ja kohustusi Panga kaudu, esitades Pangale vastavaid korraldusi.

6.13. Pangal on Klienti nimel õigus allkirjastada kõiki dokumente ja teha kõiki toiminguid, mis on vajalikud Väärtpaberitest tulenevate õiguste teostamiseks, mis ei nõua Klienti korraldust.

6.14. Väärtpabereid puudutava korralduse esitamisel peab Klient arvestama Väärtpaberitele ja Väärtpaberitehingutele kohalduvate õigusaktide, vastava turu praktika, oma Väärtpaberite alaste teadmiste ja kogemustega, samuti Väärtpaberitehingu eesmärgi ning Väärtpaberitehingu tegemisega kaasnevate võimalike riskide ja piirangutega. Pank ei ole kohustatud Klienti informeerima Väärtpaberitele ja Väärtpaberitehingutele kohalduvatest õigusaktidest, turu praktikast ja muudest reeglitest.

6.15. Klient on kohustatud järgima Väärtpaberite omandamise ja müümisega seonduvaid informeerimise ning loa taotlemise kohustusi ja edastama nõutavaid teateid Pangale, väärtpaberituru järelevalve organi(te)le, Haldurile, emitentidele ja teistele õigusaktides ettenähtud isikutele.

6.16. Klient teavitab Panka viivitamata, kui tulenevalt teatud turul kasutatavast väärtpaberikonto struktuurist on seoses Klienti Väärtpaberitega Pangal olulisest osalusest teavitamise kohustus väärtpaberituru järelevalve organitele, Alldepositaaridele, emitentidele ja teistele selleks õigusaktides ettenähtud isikutele või nimetatud isikutelt olulise osaluse omandamiseks loa taotlemise kohustus. Kui Väärtpaberid asuvad Panga nimel avatud kontol peab Klient enne sellisel turul olulise osaluse omandamist taotlema Pangalt vastava loa.

6.17. Ülevaade Investeermisteenuste kasutamisel Väärtpaberitega Tehingute tegemisega seotud peamistest riskidest on toodud Tingimuste Lisas 1. Klient kinnitab Lepingut allkirjastades, et on tutvunud vastava ülevaatega ja sellest aru saanud.

7. Klientide teavitamine

7.1. Kui Lepingus pole sätestatud teisiti, tuleb kõik Lepinguga seonduvad teated edastada kirjalikult Poolte Lepingus näidatud kontaktandmetel. Telefaksi ja e-posti vahendusel edastatud teated loetakse kättesaaduks nende saatmise päeval, tähitud posti teel saadetud teated loetakse kättesaaduks kolmandal kalendripäeval pärast nende postitamist. Informatsioonilis, õiguslikku

tähtsust mitteomavaid teateid võib edastada ka muul viisil.

7.2. Klient on kohustatud Panka viivitamatult informeerima kontaktandmete muutusest. Kuni vastava teate saamiseni loetakse teated Klienti poolt kätte saaduks, kui need on saadetud Lepingus näidatud kontaktandmetel.

7.3. Pank informeerib Klienti kontaktandmete muutusest vastavate teadete kaudu Pangas, interneti panga kaudu või Panga kodulehe kaudu. Teade loetakse Klienti poolt kätte saaduks viieteistkümnendal kalendripäeval pärast selle avaldamist.

7.4. Pärast Poolte kontaktandmete kohta käivate teadete kättesaamist teise Poole poolt loetakse Leping kontaktandmete osas muudetuks ning kehtivad uued kontaktandmed.

7.5. Tehingute ja Maaklerteenuse osutamisega seotud arveldustel kasutatakse Lepingus näidatud Kontot. Kui Klient soovib vastavate arvelduste puhul kasutada teisi Pangas avatud Kontosid, on ta kohustatud sellest Panka kirjalikult informeerima. Kuni vastava teate kättesaamiseni Panga poolt kasutatakse nimetatud arvelduste jaoks Lepingus näidatud Klienti Kontot.

7.6. Pank teavitab Klienti tuletisinstrumentide ja struktureeritud finantsinstrumentidega tehtavatest tehingutest tulenevatest kahjudest, kui portfelli koguväärtus, sh mittestruktureeritud tooted, langeb 10 % ja seejärel 10 % kaupa. Vastav teade edastatakse e-postiga Panga sama tööpäeva lõpuks, või kui künnis ületatakse puhkepäeval, siis sellele järgneva tööpäeva lõpuks.

7.7. Enne Tehingukorralduse täitmist esitab Pank Klientidele standardiseeritud kuluarvestuse vastavalt komisjoni määrusele 2017/565 ja direktiivile 2014/65 (EL). Standardiseeritud kuluarvestus ei pea vastama tegelikele kuludele.

7.8. Selliste finantsinstrumentide puhul nagu struktureeritud sertifikaadid, fondid, börsil kaubeldavad fondid, võlakirjad ja tuletisinstrumentid peavad emitendid koostama olulise teabe dokumendi. Pank esitab Klientidele baasinformatsiooni lehe enne finantsinstrumendi ostu sooritamist. Juhul kui emitent ei anna sellist põhiteabelehte, peab Klient enne finantsinstrumendi ostmist saama olulist teavet finantsinstrumendi kohta otse emitendilt.

II PEATÜKK

TEHINGUTE ÜLDISED TINGIMUSED

1. Tehingute sõlmimine

1.1. Tehingu sõlmimiseks võtab Pool teise Poolega ühendust telefoni teel ning seejärel lepivad Pooled kokku vastava Tehingu tingimustes. Poolte sellekohasel kokkuleppel võib Tehinguid sõlmida ka muul viisil.

1.2. Pool ei ole kohustatud teise Poole nõudmisel Tehingut sõlmima. Tehingu sõlmimisest keeldumine peab olema väljendatud üks üheselt arusaadavalt ja tingimusteta. Tehingu sõlmimisest keeldumist ei pea Pank põhjendama.

1.3. Tehing loetakse sõlmituks ning jõustub alates hetkest, millal Pooled jõuavad kokkuleppele vastava Tehingu oluliste tingimuste osas telefoni teel või muul Panga poolt aktsepteeritud viisil.

2. Kinnitus

2.1. Pärast Tehingu sõlmimist edastab Pank Klientidele Kinnituse telefaksi teel. Pank võib Klientidele Kinnituse saata ka muul poolte poolt kokkulepitud viisil Kinnituse

saatmata jätmist ei loeta Panga poolseks Lepingu rikkumiseks.

2.2. Juhul, kui Klient ei ole Pangale teatanud enda telefaksi numbrit või kui teatatud numbrile ei ole võimalik telefaksi saata, Pank Kliendile Kinnitust ei saada. Sellisel juhul edastatakse Kinnitus Kliendile ainult siis, kui Pooled selles täiendavalt kokku lepivad.

2.3. Kliendi igakordsel sooviavaldusel saadab Pank Kinnituse ka posti või e-posti vahendusel Kliendi soovitud kontaktandmetele. Sellise soovi esitamisega kinnitab Klient, et on teadlik ning aktsepteerib, et e-posti kaudu saadetakse Kinnitus avalikult internetivõrgu vahendusel ning krüpteerimata kujul.

2.3. Klient on kohustatud Kinnituse viivitamatult pärast saamist allkirjastama ning Pangale tagastama. Kliendi poolt allkirjastatud Kinnitus tõendab täiendavalt tehingu sõlmimist kokkulepitud tingimustel. Kinnituse puudumine või Kliendi poolt allkirjastamata või tagastamata jätmine ei mõjuta Tehingu kehtivust. Panga poolt Kliendile saadetud Kinnituse Kliendi poolt allkirjastamata või tagastamata jätmist loetakse Kliendi poolseks Lepingu rikkumiseks.

2.4. Pangal on õigus nõuda Kliendilt ja Kliendil kohustus esitada Pangale originaalallkirjadega varustatud Kinnitus.

3. Teenustasud

3.1. Klient on kohustatud Tehingute tegemisel maksma Pangale teenustasu (kui selline tasu on Panga poolt kehtestatud) vastavalt Poolte vahel kokkulepitule ja kokkuleppe puudumisel vastavalt Tehingu tegemise hetkel kehtivale Panga hinnakirjale.

3.2. Teenustasu tasutakse Panga poolt määratud korras. Pangal on õigus lisada teenustasu Kliendi poolt Tehingu järgi maksmisele kuuluvatele summadele. Pangal on õigus mitte kirjeldada teenustasu Kliendile saadetaval Kinnitusel.

3.3. Pangal on õigus saada tasu ka teenuste eest, mis on tehtud Kliendi huvides lisaks osutatud põhiteenusele või mis osutusid vajalikuks Kliendi poolt kohustuste täitmata jätmise või tehingusuhte tõttu. Panga hinnakirjas või Lepingus fikseerimata teenuste eest võib Pank võtta tasu tehtud kulutuste kohaselt.

3.4. Klient on kohustatud Pangale hüvitama kõik Panga poolt tehtud kulutused ja kantud kahjud, mis on seotud Lepingust tulenevate Kliendi Korralduste täitmise, sealhulgas Panga poolt kantud kulud ja tekkinud kahjud, mis on tekkinud tehingutest kus tehingusse on astunud Pank Kliendi asemel vastavalt Kliendi korraldusele (Depootehingud).

4. Arvutused, arveldused ja dokumentide säilitamine

4.1. Pooled on kohustatud teostama makseid Tehingus kokkulepitud tingimustel ja tähtaegadel ning Lepingus kindlaksmääratud korras.

4.2. Klient on kohustatud hoidma Kontol Lepingu alusel teostatavatest tehingutest tulenevate rahaliste kohustuste täitmiseks, aga samuti Panga teenustasude ja muude Lepinguga ettenähtud maksete tasumiseks piisavaid vahendeid Lepingus või Panga Üldtingimustes sätestatud Arvelduspäeval või maksetähtpäeval. Kui vahendid Kontol õigeaegselt puuduvad, on Pangal õigus blokeerida Depookonto(de)l olevad väärtpaberid vastavalt Lepingule.

4.3. Kui Lepingus või Tehingus ei lepitud kokku teisiti, teostab kõik Lepingu ja Tehingutega seotud arvutused Pank. Kui seoses nimetatud arvutustega viidatakse väärtpaberite turuhinnale või valuutakursile, siis sellise

Indeksi väärtuse, väärtpaberite turuhinna või valuutakursi määrab kindlaks Pank oma parima professionaalse hinnangu kohaselt, arvestades sealjuures sellise kindlaksmääramise hetkel kehtivaid üldiselt viidatavaid Indeksite väärtuseid, väärtpaberite turuhindasid ja valuutakursse.

4.4. Lepingu ja Tehingutega seonduvaid intresse arvutatakse lähtudes tegelikust päevade arvust perioodis ning 360-päevalisest aastast (ACT/360) välja arvatud juhul, kui rahvusvahelistel finantsturgudel kehtiv tava või Poolte vaheline kokkulepe näeb ette teistsuguse intresside arvutamise korra.

4.5. Lepingu ja Tehingutega seotud arveldused korraldab Pank vastavalt krediteerides või debiteerides Kliendi Kontot Tehingutes määratud Arvelduspäeval ning Lepingus sätestatud korras. Kui Pank ei debiteeri Kliendi Kontot õigeaegselt, ei tähenda see Panga loobumist vastava debiteerimise läbiviimisest. Sellisel juhul ei loeta Klienti maksega või väärtpaberite ülekandmisega viivitanuks juhul, kui Kliendi Kontol olevad vahendid oleks võimaldanud vastavat debiteerimist õigeaegselt Panga poolt teostada.

4.6. Pangal on õigus debiteerida Kliendi Kontolt Lepingu või Tehingu järgsete arvelduste või tasaarvelduste teostamiseks või leppetrahvide või Panga teenustasude tasumiseks vajalikud rahalised vahendid või väärtpaberid.

4.7. Kõikide Tehingute dokumenteerimine Pangas ja vastava informatsiooni säilitamine toimub Panga poolt määratud korras. Kliendil on õigus etteteatamise korral vastava informatsiooniga tutvuda. Etteteatamise aeg peab olema mõistliku pikkusega arvestades Panga töökorraldust.

5. Tehingu tingimuste korrigeerimine

5.1. Korrigeerimisjuhtumi esinemisel on Pangal õigus korrigeerida Tehingu tingimusi, lähtudes rahvusvahelistel turgudel kehtivatest headest tavadest.

5.2. Klient on kohustatud korrigeerimisel informeerib Pank Klienti kirjalikult Korrigeerimisjuhtumi iseloomust ning muudatustest Tehingu tingimustes.

6. Lepingust ja Tehingust tulenevate õiguste ja kohustuste üleandmine

6.1. Pangal on õigus Lepingust ja Tehingust tulenevaid õigusi ja kohustusi kolmandatele isikutele üle anda piiranguteta sellest Kliendile kirjalikult teatades. Klient annab käesolevaga nõusoleku nimetatud kohustuste üleandmiseks kolmandatele isikutele.

6.2. Kliendile on õigus Lepingust ja Tehingust tulenevaid õigusi kolmandatele isikutele üle anda ainult Panga sellekohasel eelneval kirjalikul nõusolekul.

III PEATÜKK

KLIENDI KOHUSTUSTE TÄITMISE TAGAMINE

1. Tagatis

1.1. Panga nõudmisel on Klient kohustatud seadma oma Lepingust ja Tehingutest tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks Tagatise Panga kasuks.

1.2. Klient võib Tagatiseks seada Tagatishoiuse või muu tagatise. Tagatishoiust ja selle seadmist reguleerib Leping. Muu tagatis seatakse Poolte vahel eraldi sõlmitava Tagatislepinguga ning selline muu tagatis allub Tagatislepingu regulatsioonile.

2. Tagatishoius

2.1. Panga nõudmisel on Klient kohustatud seadma oma Lepingust ja Tehingutest tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks Tagatishoiuse.

2.2. Tagatishoiuse suuruse teatab Pank Kliendile telefoni või mõne teise Poolte vahel kokkulepitud sidevahendi vahendusel. Kõik Tagatishoiuse suuruse arvutamiseks seotud kalkulatsioonid teostab Pank.

2.3. Klient on kohustatud hoidma Pangas Tagatishoiuse Panga poolt määratud suuruses. Tagatishoiuse seadmise ja selle suuruse muutmiseks seotud arveldused korraldab Pank vastavalt debiteerides või krediteerides Kliendi Kontot.

2.4. Tagatishoius seatakse kõikide Lepingust ja Tehingutest tulenevate Kliendi kohustuste täitmise tagamiseks. Kliendil ei ole õigust Tagatishoiusele seatud rahalisi vahendeid kasutada ja käsutada.

2.5. Tagatishoiusele makstava intressi määra kehtestab Pank. Pangal on igal ajal õigus nimetatud intressimäära ühepoolselt muuta. Kogunenud intressid (kui neid on) kantakse Kliendi Kontole Tagatishoiusele seatud summade Kliendile tagastamisel.

2.6. Pangal on igal ajal õigus muuta nõutava Tagatishoiuse suurust ning anda Kliendile korraldus täiendavate vahendite hoiustamiseks. Klient on kohustatud täitma Panga vastava korralduse Panga poolt määratud tähtajaks.

2.7. Tagatishoiuse tähtaeg on määratud Panga poolse nõude esitamise tähtajaga. Juhul, kui Klient ei täida nõuetekohaselt enesele Lepingu ja Tehingutega võetud maksekohustusi, on Pangal õigus tasaarvestada oma nõuded Tagatishoiusel olevate rahaliste vahenditega. Sellisest tasaarvestamisest ülejäävad summad kannab Pank Kliendi Kontole.

IV PEATÜKK

TEHINGU ENNETÄHTAEGNE LÕPETAMINE

1. Tehingu lõpetamise alused

1.1. Tehingu ennetähtaegse lõpetamise aluseks on iga alljärgnev asjaolu:

1.1.1. Lepingust või Tehingust tulenevate kohustuste mittekohane täitmine Poolte poolt;

1.1.2. Kliendi poolt Lepingu või Tehingu sõlmimisel antud kinnituse ebatõepärasus osutumine;

1.1.3. Panga poolt Tagatishoiuse seadmiseks või selle suuruse muutmiseks antava korralduse tähtajaks täitmata jätmise Kliendi poolt;

1.1.4. Tagatislepingust tulenevate kohustuste mittekohane täitmine Kliendi poolt;

1.1.5. Tagatislepingu kehtivuse lõppemine või Tagatislepingu mõnede sätete kehtetuks muutumine enne, kui kõik Tehingutest tulenevad kohustused on nõuetekohaselt täidetud;

1.1.6. Kliendi majanduslikus olukorras toimub sündmus või sündmused, mis Panga heausksel hinnangul oluliselt mõjutavad Kliendi võimet täita enesele Lepingu ja Tehingutega võetud kohustusi;

1.1.7. Lepingu või Tehingu täitmine muutub Kliendi jaoks ebaseaduslikuks;

1.1.8. Toimub juriidilisest isikust Kliendi ühinemine, jagunemine või ümberkujundamine;

1.1.9. Kohtule esitatakse avaldus Kliendi pankroti väljakuulutamiseks või Kliendi suhtes saneerimis- või võlgade ümberkujundamise menetluse algatamiseks;

1.1.10. Juriidilisest isikust Kliendi pädev organ võtab vastu otsuse lõpetada oma tegevus ilma õigusjärgluseta

või esitada kohtule taotluse enda pankroti välja kuulutamiseks või saneerimismenetluse algatamiseks;

1.1.11. Kliendi suhtes on alustatud või alustatakse täitemenetlust või Pangal on alust eeldada täitemenetluse algatamist kolmandate isikute poolt;

1.1.12. Füüsilisest isikust Kliendi surm või tema teovõime piiramine;

1.1.13. Klient ei täida nõuetekohaselt kolmandate isikutega sõlmitud lepingutest tulenevaid maksekohustusi ja juhul, kui võlgujäädav summa ületab 25% (kaks kümmend viis protsenti) kõigi Lepingu ja Tehingute alusel tekkinud ja kolmandate isikute ees maksekohustuse täitmata jätmise hetkeks täitmata (sõltumata asjaolust kas vastavate kohustuste täitmise tähtaeg oli saanud või mitte) Kliendi kohustuste üldsummast;

1.1.14. Klient ei täida nõuetekohaselt teistest Pangaga sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi;

1.1.15. Pank ei ole Panga poolt määratud aja jooksul kätte saanud Kliendi poolt allkirjastatud Tagatislepingut, mille kokkulepitud tingimustel sõlmimise suhtes leppisid Pooled kokku Tehingu sõlmimisel.

1.2. Poolt, kelle tegevuses või tegevusetuses või kelle suhtes esineb üks või mitu punktis 1.1. loetletud Tehingu lõpetamise alust või kelle suhtes nimetatud Tehingu lõpetamise alus esineb loetakse Rikkunud Poolteks ning teist Poolt loetakse Lõpetavaks Poolteks.

1.3. Punktides 1.1.7. kuni 1.1.11. nimetatud Tehingu lõpetamise aluste teadasaamisel (või hetkel kui saab mõistlikult eeldada, et Klient sai neist teada) on Klient kohustatud Panka viivitamatult informeerima Lepingu ettenähtud viisil.

2. Tehingu lõpetamine

2.1. Tehingu lõpetamise aluse ilmnemisel on Lõpetaval Pooltel õigus lõpetada enne tähtaja saabumist üks või mitu Poolte vahel sõlmitud Tehingut. Tehingu lõpetamisest teatab Lõpetav Pool Rikkunud Poolle kirjalikult, näidates ära Tehingu lõpetamise aluse.

2.2. Tehing ("Lõpetatav Tehing") lõpetatakse vastupidise suunaga Tehingu ("Lõpetav Tehing") tegemisega võttes arvesse Tehingu objektiks oleva Finantsvara väärtust Tehingu lõpetamise hetkel. Vastupidise suunaga Tehingu all mõistetakse Tehingut kus, võrrelduna Lõpetatava Tehinguga, Pank asub Kliendi ja Klient Panga asemele.

2.3. Lõpetatavast Tehingust ja Lõpetavast Tehingust tulenevate Poolte kohustuste täitmise tähtajad loetakse saabunuks ja nende järgi maksmisele kuuluvad summad tasaarvestatakse ning Pooled loobuvad vastastikusest väärtpaperite üleandmise kohustusest (kui selline kohustus Tehingu tingimuste kohaselt eksisteeris).

2.4. Summadest, mis Rikkunud Pool on kohustatud Lõpetatava Tehingu ja Lõpetava Tehingu järgi tasuma Lõpetavale Poolle, lahutatakse summad, mis Lõpetav Pool on kohustatud Lõpetatava Tehingu ja Lõpetava Tehingu järgi tasuma Rikkunud Poolle. Juhul, kui see vahe on positiivse väärtusega, on Rikkunud Pool kohustatud maksma Lõpetavale Poolle summad, mille ulatuses vahe on positiivse väärtusega; kui vahe on negatiivse väärtusega, on Lõpetav Pool kohustatud maksma Rikkunud Poolle summad, mille ulatuses vahe on negatiivse väärtusega.

2.5. Lõpetaval Pooltel on õigus maksmisele kuuluvad summad konverteerida enda poolt valitud vabalt konverteeritavasse valuutasse. Konverteerimisel

võetakse aluseks konverteerimise hetkel Pangas kõikidele Panga klientidele kehtiv vahetuskurs. Tehingu lõpetamisel teostab Lõpetav Pool kõik Tehingu lõpetamisega seotud arvutused ja teatab vajadusel teisele Poolele maksmisele kuuluvate summade suuruse ning maksetähtpäeva.

2.6. Pangal on õigus sõlmida Kliendi nimel ja arvel Pangaga tehinguid, mis on vajalikud Tehingu lõpetamise läbiviimiseks enne Tehingu tähtaja saabumist.

V PEATÜKK LÕPPSÄTTED

1. Poolte vastutus

1.1. Lepinguga enesele võetud kohustuste mittekohase täitmise eest vastutavad Pooled õigusaktides ja Lepinguga kindlaksmääratud korras ja ulatuses.

1.2. Lepingust või Tehingust tuleneva makse- või väärtpaberite üleandmise kohustuse mittetähtaegse täitmise korral on viivitanud Pool kohustatud maksuma teisele Poolele viivist 0,2% (null koma kaks protsenti) iga makse või üleandmisega viivitatud päeva eest. Väärtpaberite üleandmisega viivitamisel võetakse viivise arvutamisel aluseks vastavate väärtpaberite turuhind Tehinguga määratud üleandmise päeval. Turuhind määratakse Panga poolt.

1.3. Pank ega ükski Panga töötaja ei tegutse Tehingute tegemisel ja Maaklerteenuse osutamisel Kliendi nõustajana. Kui Pank annab Kliendile informatsiooni või soovitusi, ei vastuta Pank kahju eest, mis Kliendil tekki sellise informatsiooni või soovitusi kasutamise tagajärjel.

1.4. Pank ei vastuta mingisuguste Tehingute tegemise tagajärjel Kliendil tekkinud maksukohustuste eest.

1.5. Juhul, kui Kliendil puuduvad Pangas võlgnevuste likvideerimiseks piisavad rahalised vahendid, on Pangal õigus iga Lepinguga alusel tekkinud Kliendi võlgnevuse rahuldada Kliendi Kontol või Depookontol olevate väärtpaberite arvel. Pangal on õigus realiseerida Kliendi võlgnevuste kustutamiseks vajalik kogus nimetatud väärtpabereid Panga hinnangul parima vastaval hetkel vastavale kogusele väärtpaberitele võimaliku hinnaga. Seejärel Pank tasaarvestab saadud summad Kliendi võlgnevustega ja kannab ülejäävad summad Kliendi Kontole.

1.6. Pooled vabanevad Lepinguga või Tehinguga järgsete kohustuste rikkumisest tulenevast vastutusest juhul, kui nimetatud rikkumine oli tingitud vääramatu jõu (force majeure) esinemisest. Vääramatu jõu all mõistetakse asjaolusid ja sündmusi, mis ei võimalda Pooltel täita oma kohustusi ja mille tekkimine ei sõltu Poolte tahtest ning mida viimased ei võinud ette näha ning kui võisid ette näha, ei saanud mingil viisil vältida. Pooled on kohustatud tegema oma parimad jõupingutused vääramatu jõu asjaolude tekkimise vältimiseks ja nende kestvuse lühendamiseks ja lõpetamiseks. Kui Lepinguga või Tehinguga alusel tekkinud kohustuste täitmine viibib vääramatu jõu asjaolude esinemise tõttu, loetakse kohustuste täitmise tähtaeg pikenenuks takistuste kehtivuse aja võrra, kuid mitte kauemaks kui 20 Pangapäeva. Peale nimetatud 20Pangapäevase tähtaja möödumist loetakse takistatud Pool Rikkunud Pooleks ning teisel Poolel on õigus Tehing ennetähtaegselt lõpetada Lepingus ettenähtud korras. Vääramatu jõu asjaolude esinemisel on takistatud Pool kohustatud sellest teisele Poolele viivitamatult teatama ning

rakendama jõupingutusi oma kohustuste täitmiseks ning ta peab oma kohustuste täitmist jätkama niipea, kui takistused on möödunud.

2. Konfidentsiaalsus

2.1. Pooled kohustuvad hoidma konfidentsiaalsena Lepinguga tingimusi ja selle täitmisega teise Poole kohta teatavaks saanud informatsiooni, välja arvatud juhul, kui sellise informatsiooni avaldamine on kohustuslik Eesti Vabariigi õigusaktide alusel.

2.2. Klient on teadlik ja aktsepteerib, et Pank võib olla kohustatud avaldama sellist informatsiooni Börsile Börsi Reglemendis ettenähtud juhtudel

2.3. Kohustus hoida nimetatud informatsiooni konfidentsiaalsena jääb kehtima ka pärast Lepinguga kehtivuse lõppemist.

3. Vaidlusküsimuste lahendamine

3.1. Lepinguga täitmisel ja tõlgendamisel juhinduvad Pooled Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest.

3.2. Kõik Lepinguga pinnalt tekkinud vaidlused ja lahkarvamused lahendatakse Poolte vaheliste läbirääkimiste teel.

3.3. Kokkuleppe mitte-saavutamise korral lahendatakse vaidlus hagiavalduse esitamisega Harju Maakohutusse. Kui Klient on välismaine isik, on Pangal õigus pöörduda vaidluse lahendamiseks arbitraažikohtusse. Sellisel juhul lahendatakse vaidlus lõplikult Eesti Kaubandus-Tööstuskoja arbitraažikohtus kooskõlas selle reeglitega ja Pooled käsitlevad nimetatud arbitraažikohtust vahekohtuna Tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja Tsiviilkohtumenetluse seadustiku sätete tähenduses.

4. Lepinguga muutmise ja täiendamise

4.1. Pangal on õigus teha ettepanekuid Väärtpaberite tehingute raamlepingu tingimuste muutmise ja täiendamise osas.

4.2. Väärtpaberite tehingute raamlepingu tingimuste muudatuste panekutest teatab Pank Kliendile internetis Panga koduleheküljel või vastava teate avaldamisega Panga kontoris. Klient kinnitab, et selliselt avaldatud teated on temale kättesaadavad ning teate avaldamisega loetakse Klient muudatuste panekutest informeerituks.

4.3. Kui Klient ei ole nõus väljapakutud muudatuste panekutega on Kliendil õigus ühe (1) kuu jooksul alates muudatuste panekute avaldamisest Panga kodulehel teatada Pangale muudatuste panekutega mittenõustumisest. Kui Klient ei ole nimetatud aja jooksul Pangale teatanud muudatuste panekutega mittenõustumisest, loetakse Kliendi vaikimine väljapakutud Väärtpaberite tehingute raamlepingu tingimuste muudatuste panekute aktsepteerimiseks. Sellisel juhul muutuvad muudetud Väärtpaberite tehingute raamlepingu tingimused Poolte jaoks siduvaks ühe kuu möödumisel nende avaldamisest Panga kodulehel.

4.4. Kui Klient teatab muudatuste panekutega mittenõustumisest ja Pooled ei jõua hiljemalt kuu viimaseks päevaks arvates muudatuste panekute avaldamist Panga kodulehel teistsugusele kokkuleppele, lõpeb Lepinguga ühe kuu möödumisel pärast muudatuste panekute avaldamist. Eeltoodu ei mõjuta Lepinguga alusel sõlmitud ja Lepinguga lõppemise hetkeks lõpuleviimata Tehingute kehtivust. Nimetatud Tehingud kehtivad kuni kõikide nendest Tehingutest tulenevate kohustuste täitmiseni Poolte poolt.

4.5. Kõik enne vastavate muudatuste jõustumist sõlmitud Tehingud alluvad nende sõlmimise ajal

kehtinud Väärtpaberite tehingute raamlepingu tingimuste regulatsioonile.

4.6. Kui Leping mõni sätte osutub kehtetuks vastuolu tõttu õigusaktidega, ei mõjuta see ülejäänud Lepingu sätete kehtivust.

5. Lepingu kehtivus

5.1. Lepingu sõlmimisega loetakse lõppenuks kõik Poolte varasemad kokkulepped samades küsimustes.

5.2. Leping hakkab kehtima alates Lepingu allakirjutamise hetkest.

5.3. Leping on sõlmitud tähtaega määramata.

5.4. Pooltel on õigus igal ajal Leping üles öelda, teatades sellest teisele Pooltele 7 (7) päeva ette. Leping kehtivuse ajal sõlmitud ja Lepingu kehtivuse lõppemise hetkeks lõpuleviimata Tehingud ja nendest tulenevad Poolte õigused ja kohustused alluvad Lepingu sätete regulatsioonile kuni kõikide Tehingutest tulenevate kohustuste täitmiseni Poolte poolt.

II OSA

TÄIENDAVID TINGIMUSED

I PEATÜKK

TÄIENDAVID

TINGIMUSED

OPTSIOONTEHINGUTELE

1. Mõisted

"**Aksiaoptsoon**" on Optsoon, kus Finantsvaraks on aktsiad.

"**Ameerika Tüüpi Optsoon**" (american style option) on Optsoon, mida Optsooni Ostja saab Kasutada kogu Optsooni kehtivuse jooksul. Optsooni kasutamise võimalik varasem kasutamise tähtpäev fikseeritakse Optsoonitehingu kinnituses.

"**Euroopa Tüüpi Optsoon**" (european style option) on Optsoon, mida Optsooni Ostja saab Kasutada ainult Optsooni Tähtpäeval.

"**Müügioptsoon**" (put option) on Optsooni Ostja õigus müüa Optsooni Müüjale Finantsvara Optsoonitehingu kokkulepitud hinnaga ja tähtajal.

"**Optsoon**" (option) on õigus osta Optsooni Müüjalt või müüa Optsooni Müüjale Finantsvara Optsoonitehingu kokkulepitud hinnaga ja tähtajal.

"**Optsooni Väärtus**" ehk "**Väärtus**" on Panga poolt määratav numbriline näitaja, mis peegeldab Optsooni rahalist väärtust konkreetsel ajahetkel ja mille Pank arvutab rahvusvahelistel finantsturgudel kasutatavate arvutusmudelite abil, järgides sealjuures rahvusvahelistel finantsturgudel kehtivaid häid tavasid.

"**Optsooni Kasutamine**" ehk "**Kasutamine**" (physical settlement e. delivery) on Optsoonist tuleneva õiguse realiseerimine selliselt, et Poolte vahel toimub Optsoonitehingu objektiks oleva Finantsvara ostu-müügi tehing.

"**Optsooni Müüja**" ehk "**Müüja**" (option writer) on Pool, kes müüb Optsooni Ostjale Optsooni.

"**Optsooni Ostja**" ehk "**Ostja**" (option buyer) on Pool, kes ostab Optsooni Müüja käest Optsooni.

"**Optsooni Premia**" ehk "**Optsooni Hind**" (option premium) on Optsooni ostmise eest Optsooni Müüjale Optsooni Ostja poolt tasutav summa

"**Optsooni Rahaline Arveldamine**" ehk "**Rahaline Arveldamine**" (cash settlement) on Optsoonist tuleneva õiguse realiseerimine selliselt, et Poolte vahel ei toimu Optsoonitehingu objektiks oleva Finantsvara ostu-müügi tehingut ning Optsooni Müüja maksab Optsooni Ostjale Optsooni Väärtusega võrdse summa.

"**Optsooni Tehinguhind**" ehk "**Tehinguhind**" (strike price) on väärtpaberi Optsoonitehingu objektiks olevate väärtpaberite ühiku hind, millega Optsooni Ostjal on õigus Optsooni kasutamisel osta Optsooni Müüjalt või müüa Optsooni müüjale kokkulepitud kogus väärtpabereid.

"**Optsooni Tähtpäev**" (expiration date) on Optsooni kehtivuse viimane päev.

"**Optsoonitehing**" on Tehing, mille kohaselt Optsooni Müüja müüb Optsooni Ostjale Optsooni

"**Optsoonitehingu Väärtus**" on Optsooni Tehinguhind korrutatuna Optsoonitehingu kokkulepitud arvu Finantsvara ühikutega

"**Ostuoptionsioon**" (call option) on Optsooni Ostja õigus osta Optsooni Müüja käest Finantsvara Optsoonitehingu kokkulepitud hinnaga ja tähtajal.

"**Väärtuspäev**" Pangapäev, milleks Pooled on kohustatud sooritama Optsoonitehingu järgsed kanded.

2. Üldist

2.1. Optsooni Ostjal on õigus Optsoonist tulenevat õigust realiseerida Optsooni Kasutamise või Optsooni Rahalise Arveldamise kaudu.

2.2. Lepingul alusel on võimalik kasutada ainult Aktsia- ja Väärtpaberioptsioone.

2.3. Optsooni osaline Kasutamine on lubatud ainult siis, kui Pooled selles kokku lepivad. Optsooni osalise Kasutamise läbiviimine toimub Panga poolt määratud korras. Pangal on õigus sõlmida vajadusel Kliendi nimel ja arvel Pangaga tehinguid, mis on vajalikud Optsooni osalise Kasutamise läbiviimiseks.

2.4. Kui Optsooni Ostja soovib Optsoonist tulenevat õigust realiseerida, peab ta sellest Optsooni Müüjale teatama hiljemalt Optsooni Tähtpäeval.

2.5. Teate Optsooni Kasutamise või Rahalise Arveldamise kohta võib Optsooni Ostja edastada Optsooni Müüjale kuni kella 14.00-ni või kui teade esitatakse Optsooni Tähtpäeval, siis kuni kella 12.00-ni, ning Valuutaoptsooni Kasutamise või Rahalise Arveldamise kohta kuni kella 16.00-ni Eesti Vabariigis kehtiva aja järgi igal Pangapäeval. Käesolevas punktis sätestatud hiljem esitatud teade loetakse esitatuks järgmisel Pangapäeval.

2.6. Optsooni Rahalist Arveldamist on võimalik teostada mistahes Pangapäeval alates Optsoonitehingu tegemise päevast kuni Optsooni Tähtpäevani.

2.7. Euroopa Tüüpi Optsooni saab Kasutada ainult Optsooni Tähtpäeval.

2.8. Ameerika Tüüpi Optsooni saab Kasutada mistahes Pangapäeval alates Optsoonitehingu tegemise päevast kuni Optsooni Tähtpäevani, välja arvatud juhul, kui Pooled on kokku leppinud Ameerika Tüüpi Optsooni varaseima võimaliku Kasutamise päeva. Sellisel juhul ei saa Ameerika Tüüpi Optsooni Kasutada enne sellise kokku lepitud päeva.

3. Optsooni Kasutamine

3.1. Pärast Optsoonitehingu tingimuste kokkuleppimist ei ole Poolel õigust taganeda Optsoonitehingust, v.a. Lepingus sätestatud erijuhud.

3.2. Optsooni teostamise soovist peab Optsooni Ostja teatama Optsooni Müüjale lõpptähtpäeval "Euroopa tüüpi" Optsooni korral või mistahes Pangapäeval Optsooni perioodi jooksul tingimusel, et Optsooni premia on tasutud Pangale "Ameerika tüüpi" Optsooni korral. Pärast lõpptähtpäeva Optsoon lõpeb kui selle teostamisest tähtaegselt ei teatata.

3.3. Kui Optsiooni Ostja on Optsiooni Kasutamisest Optsiooni Müüjale kohaselt teatanud, toimub Poolte vahel Optsioontehingu objektiks oleva Finantsvara ostu-müügitehing Optsioontehingus kokkulepitud tingimustel.

3.4. Kui Klient on Optsioontehingus Ostuoptsiooni Ostja või Müügioptsiooni Müüja, siis sellise Optsiooni Kasutamisel debiteerib Pank Kliendi Kontot Optsioontehingu Väärtuse ulatuses ja krediteerib Kliendi Kontot ostetavas Finantsvaras. Kui Klient on Optsioontehingus Ostuoptsiooni Müüja või Müügioptsiooni Ostja, siis sellise Optsiooni Kasutamisel debiteerib Pank Kliendi Kontot müüdivas Finantsvaras ja krediteerib Kliendi Kontot Optsioontehingu Väärtuse ulatuses. Pangal ei ole kohustust teostada Kliendi Konto krediteerimist kui Kliendi Kontol puuduvad piisavad vahendid Kliendi kohustuste täitmiseks vastavalt Optsioontehingu tingimustele

3.5. Optsiooni Ostjal on õigus Lepingus alusel ostetud Optsiooni vabalt võõrandada või koormata. Optsiooni võõrandamise või koormamise soovist kolmanda isiku kasuks ja selle registreerimise eest, on Klient kohustatud maksma Pangale tasu, mille suuruse kehtestab Pank.

3.6. Optsioonipreemia väärtuspäeval krediteerib või debiteerib Pank sõltuvalt tehingust Kliendi Kontot Pangas Optsiooni preemia ulatuses.

3.7. Kui Väärtuspäeval puudub Kliendi Kontol Optsioonitehingu sooritamiseks piisavad vahendid, võib Pank peatada Optsioonitehingu järgse kande sooritamise kuni vastavate vahendite laekumiseni või rakendada lepingus sätestatud sanktsioone. Pank ei ole kohustatud krediteerima Kliendi Kontot Optsioonitehingu sooritamiseks vajaliku Finantsvara ulatuses.

4. Optsiooni Rahaline Arveldamine

4.1. Optsiooni Rahaline Arveldamine toimub, kui

4.1.1. Optsiooni Ostja ei ole teatanud tähtaegselt Optsiooni Kasutamisest ja Optsiooni Väärtus Optsiooni Tähtpäeval on suurem kui null, või

4.1.2. Optsiooni Ostja on teatanud oma soovist Optsioon Rahaliselt Arveldada ja Optsiooni Väärtus Rahalise Arvelduse tegemise päeval on suurem kui null, või

4.2. Optsiooni Rahalisel Arveldamisel tasub Optsiooni Müüja Optsiooni Ostjale Optsiooni Väärtusega võrdse summa.

4.3. Optsiooni Rahaline Arveldamine toimub Panga poolt määratud korras. Pangal on õigus sõlmida vajadusel Kliendi nimel ja arvel Pangaga tehinguid, mis on vajalikud Optsiooni Rahalise Arveldamise läbiviimiseks.

5. Aktsioptsiooni Tehinguhinna korrigeerimine

5.1. Aktsioptsiooni Tehinguhinda korrigeeritakse kui Optsioontehingu sõlmimise ning Optsiooni Kasutamise vahelisel ajal muutub Optsioontehingu objektiks olevate aktsiate hind tingituna alljärgnevatest teguritest:

5.1.1. Aktsia nimiväärtuse suurendamisel aktsiakapitali suurendamata suurendatakse proportsionaalselt Optsiooni Tehinguhinda;

5.1.2. Aktsia nimiväärtuse vähendamisel aktsiakapitali vähendamata vähendatakse proportsionaalselt Optsiooni Tehinguhinda;

5.1.3. Aktsiakapitali suurendamisel fondiemissiooni teel uute aktsiate väljalaskmisega vähendatakse Optsiooni Tehinguhinda proportsionaalselt aktsiakapitali suurenemisega;

5.1.4. Aktsiakapitali vähendamisel aktsiate tühistamise teel suurendatakse Optsiooni Tehinguhinda proportsionaalselt aktsiakapitali vähenemisega.

5.2. Aktsioptsiooni Tehinguhinna korrigeerimisel muudetakse proportsionaalselt ka Optsioontehingu objektiks olevate aktsiate arvu.

5.3. Dividendide maksmine Tehingu hinda ei mõjuta.

6. Tagatis

6.1. Lisaks muudele Lepingus sätestatud asjaoludele on Pangal õigus erakorraliste asjaolude esinemisel kehtestada Tagatise nõue või tõsta olemasolevat Tagatise määra ning sellega seoses debiteerida Kliendi Kontot vastavate vahendite ulatuses.

6.2. Lepingu p. 6.1. tähenduses loetakse erakorralisteks asjaoludeks alljärgnevat asjaolusid:

6.2.1. Optsioonitehingu objektiks olevate aktsiatega kauplemise peatamine Tallinna Väärtpaberibörsil või mõnes muus avalikus väärtpaberite vahendusega tegelevas institutsioonis;

6.2.3. Panga arvamusel Kliendi maksevõime oluline halvenemine;

6.2.4. Muud asjaolud, mis Panga arvates kujutavad ohtu Poolte huvidele.

7. Lõppsätted

7.1. Pank kohustub enda poolt määratud sagedusega arvutama ja Kliendi järelpärimisel Kliendile teatama Kliendile müüdud või Kliendilt ostetud Optsioonide Väärtust.

7.2. Optsioontehing loetakse lõppenuks pärast Optsiooni Kasutamisest või Optsiooni Rahalisest Arveldamisest tulenevate arvelduste läbiviimist või Optsiooni Tähtpäeva möödumisel kui Optsiooni Kasutamisest ei teatud ning Optsiooni Väärtus ei olnud suurem kui null.

7.3. Vastava Optsioonitehingu lõppemisel, kuid tingimusel, et Klient on täitnud kõik oma vastava tehingu järgsed kohustused, krediteerib Pank Tagatiskonto olemasolul Tagatiskontol olevate vahendite ulatuses Kliendi Kontot Pangas.

II. PEATÜKK

TÄIENDAVID TINGIMUSED VÄÄRTPABERITE REPOTEHINGULE

1. Mõisted

„Väärtpaberite Repotehing“ (edaspidi nimetatud Tehing) – tehing, kus Pank ostab Kliendilt Alusväärtpaberid Ostuhinnas (edaspidi nimetatud Ostutehing) ja Klient kohustub ostma need tagasi kokkulepitud päeval Tagasiostuhinnas (edaspidi nimetatud Tagasiostutehing).

„Alusväärtpaberid“ – Panga ja Kliendi vahel Tehinguga kokkulepitud väärtpaberid ning millised on Ostutehingu ja Tagasimüügitehingu subjektid;

„Ostusumma“ – summa, mille Pank maksab Kliendile Alusväärtpaberite eest Panga poolt arvatuna tulenevalt Tagatismäärast.

„Tagatismäär“ – Panga poolt arvatud määr, mille alusel võetakse väärtpaberite turuväärtus arvesse Ostusumma arutamisel;

„Tagasimüügisumma“ – summa, mille Klient peab maksma Pangale Tagasimüügitehingu Alusväärtpaberite eest lähtuvalt Ostusummast koos intressidega, mis on tuleneb Tehinguperioidist ning Panga intressimäärast. (tasutakse Tehingu lõpus või perioodiliselt). Vastav kalkulatsioon teostatakse

lähtudes tegelikust päevade arvust perioodis ning 360-päevalisest aastast (ACT/360).

„Repokonto“ – konto, mis on avatud Pangas hoiustamaks Tehingu Alusväärtpabereid Tehinguperioodil. Repokontol olevate Alusväärtpaberite omandiõigus kuulub Pangale koos Alusväärtpaberite Kliendile tagasimüügi kohustusega.

„Tehinguperiood“ – ajavahemik Ostutehingu Väärtuspäevast kuni Tagasimüügitehingu Väärtuspäevani. Tagasimüügitehingu ennetähtaegsel lõpetamisel ja Tagasimüügisumma arvutamisel on Tehinguperioodi pikkuseks ajavahemik Ostutehingu Väärtuspäevast kokkulepitud Tagasimüügitehingu Väärtuspäevani.

„Väärtuspäev“ – Ostutehingu Väärtuspäev on päev millal Pank kannab Alusväärtpaberid Kliendi Kontolt Repokontole ja krediteerib Kliendi Ostuhinna ulatuses ning Tagasimüügitehingu Väärtuspäev on päev, millal Klient on kohustatud tagastama Pangale Tagasimüügisumma peale mida kannab Pank Alusväärtpaberid tagasi Kontole.

„Algsed Omavahendid“ – lähtuvalt Tagatisemäärast Panga poolt arvatud ning Kliendilt nõutav minimaalne omafinantseering Tehingu algatamiseks.

„Algne Omavahendite Osakaal“ – Algsede Omavahendite osakaal Alusväärtpaberite turuväärtusest tehingu tegemiseks;

„Omavahendid“ – Panga poolt arvatud Algsed Omavahendid mida on korrigeeritud vastavalt Alusväärtpaberite turuväärtuse muutumisele;

„Omavahendite Osakaal“ – Panga poolt arvatud Alusväärtpaberite turuväärtuse ja Omavahendite suhe;

„Minimaalne Omavahendite Osakaal“ – Panga poolt seatud minimaalne Omavahendite Osakaal, mille ületamisel esitab Pank Tagatise Suurendamise Nõude;

„Tagatise Suurendamise Nõue (Margin Call)“ – Panga nõue Kliendile anda täiendavaid tagatise lisaks Alusväärtpaberitele, muuta Alusväärtpaberite kooslust või müüa Alusväärtpaberid ja vähendada Tagasimüügisummat taastamaks algne omavahendite osakaal;

„Stop Loss Tase“ – tase kus Omavahendite Osakaal on allpool Minimaalsete Omavahendite Osakaalu ning annab Pangale õiguse ühepoolselt müüa Alusväärtpabereid taastamaks alget Omavahendite Osakaalu;

„Internetiteenus“ – Panga määratud aadressil Panga serveris arvuti kaudu interneti vahendusel Toimingute tegemine internetiteenusega seotud Arvelduskonto(de)lt Pangas.

2. Üldsätted

2.1. Tehingu tegemisega aktsepteerib Klient täiendavaid tingimusi väärtpaberite repotehingule ja kinnitab, et ta on lugenud läbi, saanud aru, on teadlik ning nõustub täiendavate tingimustega väärtpaberite repotehingule. Klient on teadlik ning mõistab täielikult Tehinguga seotud riske ning on valmis ja võimeline kandma kõiki riske mis on sellega seotud.

2.2. Tehingu tegemisega volitab Klient Panka ning annab Pangale õiguse rahuldada Alusväärtpaberitest tulenevad nõuded ilma, et Klient annaks täiendavaid volitusi või tehingukorraldusi.

3. Tehingu protseduur

3.1. Ostutehingu Väärtuspäeval debiteerib Pank Kontolt Alusväärtpaberid ning kannab need Repokontole pärast mida krediteerib Pank Kontot Ostusumma ulatuses.

3.2. Tagasimüügitehingu Väärtuspäeval debiteerib Pank Kontot Tagasimüügisumma ulatuses pärast mida kannab Pank Alusväärtpaberid Repokontolt Kliendi Kontole.

3.3. Kui Tagasiostutehingu Väärtuspäeval ei ole Kontol piisavalt rahalisi vahendeid Tagasimüügisumma debiteerimiseks, ei kannab Pank Alusväärtpabereid Kliendile. Sellisel juhul on Pangal õigus nõuda ning Klient on kohustatud tasuma Pangale trahvi kuni 5 % (viis protsenti) kokkulepitud Tagasimüügisummast.

3.4. Kui Klient ei täida Väärtuspäeval Tagasimüügitehingust tulenevaid kohustusi (või Panga poolt teatatud Tagasiostutehingu Väärtuspäeval, kui Tehing on ennetähtaegselt lõpetatud), on Pangal õigus müüa Alusväärtpaberid teavitamata sellest eelnevalt Kliendi. Laekumised Alusväärtpaberite müügist ja muud väljamaksud kantakse Kontole pärast Tagasimüügisumma ja muude Kliendi poolt Tehinguga seotud võlgnevuste mahaarvestamist (n.t leppetrahv, viivised, teenustasud, jne).

3.5. Pank võib täielikult või osaliselt säilitada Alusväärtpaberid tasudes nende eest Kliendile netosumma, mis on võrdne Alusväärtpaberite turuväärtusega ning millest on maha arvestatud Kliendi kohustused, mis tulenevad Tehingust.

3.6. Kliendil on õigus eelnevalt kokkuleppel Pangaga lõpetada Tagasimüügitehing ennetähtaegselt täielikult või osaliselt enne Väärtuspäeva või müüa või asendada Alusväärtpaberid sellest Pangale 5 (viis) pangapäeva ette, kui Pangaga ei ole kokkulepitud lühemat teatamise tähtaega. Tehingu ennetähtaegsel lõpetamisel loetakse Tagasimüügitehingu Väärtuspäevaks Tehingu ennetähtaegse lõpetamise päev. Tehingu ennetähtaegsel lõpetamise Kliendi algatusel on Pangal õigus nõuda lõpetamistasu, mis ei ületa ühe kuu intressimäära. Enneaegsel lepingu lõpetamisel või väärtpaberite asendamisel peab Omavahendite Osakaal olema võrdne või suurem kui Algne Omavahendite Osakaal.

3.7. Pangal on õigus Tehing ennetähtaegselt lõpetada väärtpaberite tehingute raamlepingu üldtingimustes sätestatud alustel.

3.8. Kui Tehingu sõlmimisel ei ole teisiti kokkulepitud, kantakse kõik Panga poolt Tehinguperioodil Tehingu Alusväärtpaberite eest saadud dividendid, intressid või muud laekumised viivitamatult üle Kontole.

3.9. Pangal on õigus keelduda Tehingu tegemisest Kliendiga ilma oma otsust põhjendamata.

4. Alusväärtpaberite ümberhindlus

4.1. Alusväärtpaberite kogust korrigeeritakse, kui Tehinguperioodi ajal ilmneb üks või mitu alljärgnevat asjaolu:

4.1.1. suurendades väärtpaberite nominaalväärtust ilma kapitali suurendamata, vähendatakse Alusväärtpaberite arvu vastavalt;

4.1.2. vähendades väärtpaberite nominaalväärtust ilma kapitali vähendamata, suurendatakse Alusväärtpaberite arvu vastavalt;

4.1.3. Kapitali suurendamisel fondiemissiooni teel uute väärtpaberite väljalaskmisega suurendatakse Alusväärtpaberite arvu vastavalt

4.1.4. Väärtpaberite tühistamisega kapitali vähendamisel väheneb Alusväärtpaberite arv.

5. Lisatagatise nõue

5.1. Klient hoiab Omavahendite Osakaalu kogu Tehinguperioodi ülevalpool Minimaalsete Omavahendite Osakaalu.

5.2. Pangal on õigus nõuda Kliendilt täiendava tagatise andmist Alusväärtpaberitele või muutma Alusväärtpaberite koostust kui Tehinguperioodil Omavahendite Osakaal langeb alla Minimaalse Omavahendite Osakaalu, mis on Panga poolt määratud Tagatise Suurendamise Nõudes.

5.3. Punktis 5.2. sätestatud tulenevalt on Pangal kuni Kliendi kohustuste kohase täitmiseni õigus muuhulgas mitte täita mistahes Kliendi poolt antud tehingukorraldusi, mis ei ole seotud Omavahendite Osakaalu suurendamisega ning mitte teostada Pangas avatud Kontolt või kontodelt väljamakseid ega ülekandeid.

5.4. Pank saadab Tagatise Suurendamise Nõude Kliendile elektronpostiga või Internetiteenusega. Tagatise Suurendamise Nõude saatmise ebaõnnestumine ei vabasta Klienti kohustusest tõsta Omavahendite Osakaal Algse Omavahendite Osakaaluni.

5.5. Panga nõudel on Klient kohustatud andma Pangale täiendava tagatise, mis on Alusväärtpaberitega samaväärsed, et Omavahendite Osakaal tõuseks samale tasemele Algse Omavahendite Osakaaluga või esitades Pangale maksekorralduse, mille alusel muutuks Alusväärtpaberite struktuur selliselt, et Omavahendite Osakaal suureneb Algse Omavahendite Osakaaluni.

5.6. Kliendil on õigus täiendavate aktsiate esitamise või Alusväärtpaberite struktureerimise või ühes eeltooduga täiendavat tagatise andmise asemel maksta Pangale enneaegselt Tagasimüügisummale vastav summa või seada tagatisdeposiit täitmaks punktis 5.2. nimetatud nõudmisi.

5.7. Klient on kohustatud viima Omavahendite Osakaalu Algse Omavahendite Osakaaluni tähtjaks, mille on Pank määranud Tagatise Suurendamise Nõudes. Juhul kui Tagatise Suurendamise Nõudes ei ole määratud tähtaega, peab Omavahendite Osakaal olema tõstetud Algse Omavahendite Osakaaluni mitte hiljem, kui järgmisel päeval pärast Pangalt Tagatise Suurendamise Nõude saamist. Pangal on õigus edastada Tagatise Suurendamise Nõue telefoni, faksi või Internetiteenuse teel.

5.8. Kui Klient ei ole tõstnud Omavahendite Osakaalu Panga poolt kehtestatud tasemele Tagatise Suurendamise Nõudes sätestatud tähtjaks, on Pangal õigus Tehing ühepoolset tühistada ja müüa Alusväärtpaberid ilma Kliendi maksekorralduseta. Pangal ei ole mingit kohustust anda Kliendile täiendavat võimalust täita nõuet.

5.9. Kui Omavahendite Osakaal langeb alla Panga kehtestatud Stop Loss Taset, teavitab Pank sellest Klienti. Klient on kohustatud sama pangapäeva kella 16:00 tõstma Omavahendite Osakaalu. Kui Klient ole suurendanud Omavahendite Osakaalu on Pangal õigus Tehing ühepoolset tühistada ja müüa Alusväärtpaberid ilma Kliendi maksekorralduseta. Pangal ei ole kohustust anda Kliendile võimalust täita nõuet.

5.10. Tehes punktis 5.7. ja 5.8. sätestatud tehinguid, tegutseb Pank vastavalt turusituatsioonile. Kui Alusväärtpaberitest ei piisa kõigi Panga nõuete rahuldamiseks, on Pangal eelnimetatud õigused ka Kliendi teiste kontode suhtes, millised on avatu Pangas.

6. Kliendi vastutus ja kinnitused

6.1. Klient kinnitab, et Alusväärtpaberid ei ole panditud ega koormatu muude kohustustega, koormatud või piiratud muude õigustega välja arvatud need, mis tulenevad Tehingust.

6.2. Tehing on kõrge riskiga mistõttu enne Tehingu tegemist kaalub ja hindab Klient hoolikalt kõiki Tehinguga seotud riske

6.3. Klient kinnitab et on teadlik ja mõistab kõike riske, mis on seotud käesoleva tehinguga, mõistab, on valmis ning võimeline kandma finantskohustusi, mis võivad kaasneda Tehinguga ja kandma kulusid ning võimalikku kahju, mis võivad tuleneda Tehingust.

6.4. Klient kinnitab, et ta on teadlik ja mõistab muuhulgas võimalikest riskidest, on valmis ja võimeline kanda vastavaid riske ning loobub tingimusteta kõikidest nõuetest Panga vastu kaasaarvatud kõikidest nõuetest mis tulenevad alltoodust:

6.4.1. Alusväärtpaberite hinnad ning valuutakursid, milles on Alusväärtpaberid noteeritud, võivad muutuda Kliendile negatiivses suunas ning Klient on sunnitud müüma Alusväärtpaberid madalama hinnaga, kui ta need ostis või kasutama täiendavaid vahendeid Tagasimüügisumma tasumiseks.

6.4.2. Kauplemine Alusväärtpaberitega võidakse peatada ja/või lõpetada seoses kauplemishäiretega (muuhulgas volatiilsus, likviidsus või süsteemihäired). Pank ei vastuta Kliendi ees viivituste ja/või kahjude pärast mis võivad tuleneda eeltoodust. Kauplemishäired ei vabasta Klienti oma kohustuste täitmisest.

6.4.3. Pangal on õigus teostada Tagasimüügitehing Kontolt ilma Kliendi vastava maksekorralduseta seda nii võõrandades Kontol olevad Alusväärtpaberid, kui ka Tagasimüügisumma mahaarvamisel Kontolt.

6.4.4. Pangal on õigus intressi, viiviste, trahvide maksmist ning kulude ja kahjude kompensatsioon debiteerida Kliendi Kontolt ilma Kliendi maksekorralduseta muuhulgas võõrandades selleks Kontolt Alusväärtpaberid ja kandes Kontolt intresside, leppetrahvide ning viiviste summa Pangale.

6.4.5. Pangal on õigus kasutada kinnipidamiseõigust kõigi Kliendi Alusväärtpaberite ja tagatiste suhtes.

6.4.6. Pangal on õigus nõuda Kliendilt Omavahendite Osakaalu suurendamist viivitamatult, muuhulgas asendades väärtpaberid Alusväärtpaberitega või Alusväärtpaberite struktuuri muutmist, või tagastades täielikult või osaliselt Tagasimüügisumma, mis eeldab, et Kliendil on olemas piisaval hulgal likviidseid vahendeid ning Kliendil on kohustus tõsta Omavahendite Osakaalu Panga nõudmisel ja tingimustel. Pangal on õigus ilma Kliendi maksekorralduseta muuta Alusväärtpaberite struktuuri muuhulgas müües Alusväärtpabereid, kui see on vajalik Omavahendite Osakaalu suurendamiseks.

6.4.7. Intressi arvestamine (veel tasumata intressi arvestuslik kogunemine) ja intressi tasumine (Kontolt intressi debiteerimine) võib vähendada Omavahendite Osakaalu.

6.4.8. Alusväärtpaberite hulka kuuluvate väärtpaberite või nende emitenti puudutavate sündmuste ning uudiste, millised võivad mõjutada negatiivselt vastava väärtpaberi väärtust, avaldamisel või muul viisil teatavaks saamisel on Pangal õigus vähendada vastava väärtpaberi Algset Omavahendite Osakaalu ja Minimaalset Omavahendite Osakaalu. Seega võib vastavate uudiste või sündmuste avaldamise puhul väheneda Omavahendite Osakaal.

6.4.9. Pangal on õigus kasutada Kontol Tehingu valuutast erinevas valuutas hoitava positiivset rahasaldot Tagasimüügisumma ja intressimaksete katteks.

6.5. Klient kinnitab, et Omavahendite Osakaal on kõrgem kui Panga määratud Minimaalne Omavahendite Osakaal.

6.6. Saades Pangalt vastavasisulise teate kohustab Klient edastama Pangale 3 (kolme) päeva jooksul teate saamisest kõik dokumendid, mis kinnitavad Kliendi majanduslikku olukorda.

III PEATÜKK

TÄIENDAVAD

TINGIMUSED

MAAKLERTEENUSELE

1. Mõisted

"**Futuur**" (future) on Börsil kaubeldav standardiseeritud siduv leping (väärtpaber), mis kannab õigust ja kohustust osta või müüa teatud kogus Finantsvara Futuuri ostmise hetkel kokkulepitud hinnaga, koguses, ajal ja muudel tingimustel Börsi Reglemendis ettenähtud korras.

"**Standardiseeritud Optsioon**" on Börsil kaubeldav standardiseeritud leping (väärtpaber), mis kannab õigust, kuid mitte kohustust, osta või müüa teatud kogus Finantsvara Standardiseeritud Optsiooni ostmise hetkel kokkulepitud hinnaga, koguses, ajal ja muudel tingimustel Börsi Reglemendis ettenähtud korras.

"**Tehingukorraldus**" tähendab Kliendi poolt Pangale antud korraldust väärtpaberite ostu- või müügitehingu tegemiseks Kliendi arvel ja Kliendi poolt määratud tingimustel.

"**Warrant**" (warrant) on Börsi ühekordsel otsusel Börsi poolt väljalastud Börsil kaubeldav standardiseeritud leping (väärtpaber), mis kannab õigust, kuid mitte kohustust, osta või müüa teatud kogus Finantsvara Warranti väljalaskmisel määratud hinnaga, koguses, ajal ja muudel tingimustel Börsi Reglemendis ettenähtud korras

"**Depookonto**" Kliendi nimele Depositaari või alldepositaari juures Kliendi väärtpaberite hoidmiseks ning nende väärtpaberitega toimingute tegemiseks avatud väärtpaberikonto.

"**Kliendikonto**" Depositaari poolt alldepositaari juures avatud väärtpaberikonto, millel hoitakse Depositaarile ja/või Depositaari erinevatele klientidele kuuluvaid väärtpabereid. Juhul kui Lepingust, Lepinguga seotud kokkuleppest või sellisele Kliendikontole kohaldatavast seadusandlusest ei tulene teisiti, esineb vastaval Kliendikontol olevate väärtpaberite omanikuna suhetes kolmandate isikutega Depositaar.

2. Üldist

2.1. Käesoleva peatüki punktides 1 - 8 sätestatu kehtib Futuuride, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite kauplemise vahendamisel niivõrd, kuivõrd see pole vastuolus punktis 9 sätestatuga.

2.2. Käesoleva peatüki punktides 1-8 sätestatu kehtib depootehingute korral niivõrd kuivõrd see pole vastuolus punktis 10 sätestatuga.

2.3. Maaklerteenuse osutamisel reguleerivad lisaks Eesti õigusaktides ja Lepingus sätestatule Poolte vahelisi suhteid ning kaubeldavatest väärtpaberitest tulenevaid ja nendega seotud õigusi ja kohustusi ka Börsi Reglement, Börsi asukohamaa õigusaktid ning vastava väärtpaberi suhtes kehtiv rahvusvaheline ja kohalik tava.

2.4. Maaklerteenuse osutamisel täidab Pank Kliendi poolt esitatud Tehingukorraldusi. Pangal on õigus teostada Tehingukorralduste alusel Kliendi arvel Tehinguid.

2.4. Pangal on õigus broneerida Kliendi Kontodel Tehingu täitmiseks vajalikud väärtpaberid ja rahalised vahendid Tehingukorralduse andmise hetkest kuni Tehingu järgsete arvelduste teostamiseni Arvelduspäeval.

2.5. Pank ei vastuta Maaklerteenuse osutamise käigus Kliendile müüdüd väärtpaberite poolt kantavate õiguste ja kohustuste kohase täitmise eest.

3. Tehingukorraldus

3.1. Tehingukorraldus peab sisaldama kõiki Börsi Reglemendis ja Panga poolt nõutavaid andmeid ja tingimusi. Klient peab esitama korrektselt ja täielikult alljärgneva teabe tehingukorralduse kohta: märkida, kas tegemist on ostu- või müügikorraldusega; väärtpaberi täpne kirjeldus, kasutades rahvusvahelist väärtpaberite identifitseerimisnumbrit (ISIN); kauplemiskoha märke; väärtpaberite arv või nominaalväärtus; tehingukorralduse tüübi märke.

3.2. Esitatud Tehingukorraldus kehtib sama Pangapäeva lõpuni, välja arvatud juhul, kui Pooled lepivad kokku Tehingukorralduse pikema kehtivusaja.

3.3. Tehingukorraldus on Kliendile siduv selle kehtivusaja jooksul ning Klient saab Tehingukorralduse enne kehtivuse lõppemist tagasi võtta vaid Panga nõusolekul.

3.4. Pank salvestab Klientidega telefoni- ja elektroonilisel teel teostatud infovahetused, mis puudutavad finantsinstrumentidega seotud korralduste edastamist, vastuvõtmist ja täitmist ning väärtpaberitega seotud teenuseid. Pank hoiab selliseid andmeid vähemalt viis aastat. Säilitamisnõude võib üksikjuhtudel pikendada 7 aastani. Kliendi volitatud esindaja võib taotleda selle perioodi jooksul andmete väljastamist.

4. Tehingukorralduse täitmine

4.1. Pank on kohustatud täitma esitatud Tehingukorralduse võimalikult kiiresti ning Tehingu tegemise hetkel Kliendile parima võimaliku hinnaga vastavale kogusele väärtpaberitele.

4.2. Kui Tehingukorraldus esitatakse täitmiseks "turuhinnaga", teeb Pank Tehingu koheselt, kui sellist Tehingut on võimalik teha, ning antud hetkel antud kogusele väärtpaberitele pakutava parima võimaliku hinnaga.

4.3. Kui Tehingukorraldus esitatakse täitmiseks Kliendi poolt antud hinna ülem- või alammääraga, teeb Pank Tehingu esimesel võimalusel, millal on võimalik vastava hinnaga Tehingut teha.

4.4. Tehingukorraldus, mille täitmiseks puuduvad Kliendi Kontodel, s.h. Depookontol, piisavad vahendid on kehtetu, välja arvatud juhul kui Lepinguosalised on vastava Tehingukorralduse osas kokku leppinud teisiti.

4.5. Juhul kui Tehingukorralduse täitmiseks vajalike vahendite ebapiisavus tekkis või sai Pangale teatavaks selle Tehingukorralduse täitmise käigus on Pangal õigus jätta Tehingukorraldus täitmata.

4.6. Pank hindab enne täitmisele asumist tema kätte laekunud Tehingukorraldus(t)e korrektsust ja arusaadavust. Tavalise tähelepanelikkusega avastatud puudused, ebaselgused, vaieldavused ja/või vastuolud Kliendi poolt esitatud Tehingukorraldustes tähendavad vastava Tehingukorralduse kehtetust nende andmise päevast alates. Tehingukorralduse kehtetusest informeerib Pank Klienti kirjalikult esimesel võimalusel.

4.7. Vastuolude ilmnemisel kehtivate Tehingukorralduste vahel, mille täitmisele Pank ei ole

asunud, on Pangal õigus Tehingukorralduse täitmiseks aluseks võtta Kliendi ajaliselt hilisem Tehingukorraldus. Sellisel juhul loetakse varasem(ad) Tehingukorraldus(ed) täielikult kehtetuks või kehtetuks osas, mis on vastuolus hilisema Tehingukorraldusega.

4.8. Tehingukorralduse vastuolu korral varasema(te) osaliselt täidetud Tehingukorraldustega, on Pangal õigus lugeda viimane Tehingukorraldus täielikult kehtetuks või kehtetuks osas, mis on vastuolus varasema(te) osaliselt täidetud Tehingukorraldustega.

5. Arveldused

5.1. Klient on kohustatud tagama Tehingu täitmiseks vajalike väärtpaberite ja rahaliste vahendite olemasolu oma Kontol Tehingukorralduse andmise hetkel, välja arvatud juhul, kui Pooled on kokku leppinud teisiti.

5.2. Pank ei ole kohustatud täitma Kliendi Tehingukorraldust, kui Kliendi Kontol puudub Lepingus sätestatud või eraldi kokkulepitud ajal Tehingu täitmiseks vajalik raha või väärtpaberid.

5.3. Pangale makstavad teenustasud lisatakse väärtpaberite ostutehingu korral Kliendi poolt maksmisele kuuluvatele summadele ning väärtpaberite müügitehingu korral peetakse kinni väärtpaberite müügist laekuvatest summadest.

5.4. Juhul kui Pank või vastavat makset teostav emitent, makseagent, kliiringkoda, tehingu vastaspool vms. on seadusandluse alusel kohustatud selliselt makselt kinni pidama või tasuma riiklikud ja/või kohalikud maksud, lõivud jm. tasud, kannab Pank Kliendi Kontole vastava netomakse.

6. Kinnitus

Pank ei ole kohustatud Kinnituses märkima, kes on Tehingu teiseks pooleks.

7. Vaidluste lahendamine

7.1. Tallinna Väärtpaberibörsil kaubeldavate väärtpaberitega tehtud Tehingutest tulenevad vaidlused lahendavad Pooled vastavalt Tallinna Väärtpaberibörsi Reglemendis sätestatud korrale.

7.2. Kliendil on õigus seoses Tallinna Väärtpaberibörsil kaubeldavate väärtpaberitega tehtud Tehingutega esitada kaebusi Panga tegevuse peale ning kui Panga vastus Klienti ei rahulda, on Kliendil õigus esitada hagi Tallinna Väärtpaberibörsi vahekohtule.

7.3. Tallinna Väärtpaberibörsil kaubeldavate väärtpaberitega tehtud Tehingutest tulenevate vaidluste suhtes käsitlevad Pooled Tallinna Väärtpaberibörsi vahekohtu vahekohtuna Tsiviilkohtupidamise seadustiku ja Tsiviilseadustiku Üldosa seaduse sätete tähenduses.

8. Väärtpaberite blokeerimine ja sissenõudmine

8.1. Juhul kui Kliendi Kontolt ei ole tehingujärgsete maksete, teenustasude ja/või muude Lepingust tulenevate maksete tasumise tähtajal võimalik debiteerida ettenähtud rahasummat, on Pangal õigus blokeerida osaliselt või täielikult Kontodel, s.h. Depookonto(de)l hoitavad Kliendile kuuluvad väärtpaberid. Osaline blokeerimine tähendab tehingute või toimingute tegemise peatamist teatud koguse ühe või erinevate emitentide väärtpaberitega. Täielik blokeerimine tähendab tehingute või toimingute tegemise peatamist kõigi hoitavate Kliendile kuuluvate väärtpaberitega.

8.2. Pangal on õigus Kliendi Lepingust tuleneva võlgnevuse mittetasumise korral realiseerida blokeeritud väärtpaberid. Realiseerimisest laekuvate summade võrra

vähendatakse Kliendi Lepingust tulenevat võlgnevust Panga ees.

Võlgnevus loetakse Panga poolt mittetasutuks käesoleva peatüki III tähenduses kui vastav rahaline kohustus on osaliselt või täielikult täitmata 10 (kümne) kalendripäeva jooksul arvates vastava kohustuse täitmise tähtpäevale järgnevast päevast. Võlgnevuse osaline tasumine ei peata käesolevas punktis sätestatud tähtaja kulgu.

8.3. Pangal on õigus realiseerida blokeeritud väärtpaberid punktis 8.2. sätestatud tähtajast varem kui on tekkinud oht, et blokeeritud väärtpaberite väärtus langeb allapoole võlgnevuse kogusummat ja Pangal pole võimalik blokeerida täiendavat kogust väärtpabereid.

8.4. Blokeerimise ulatuse ehk blokeeritavate väärtpaberite koguse, samuti selle, millised väärtpaberid blokeeritakse otsustab Pank ilma Kliendi täiendavate aktsepteeringuteta. Blokeerimise ulatuse määramisel arvestab Pank võlgnevuse suurust ning Kontodel, s.h. Depookonto(de)l hoitavate Kliendile kuuluvate väärtpaberite väärtust. Blokeerimisel rakendatakse üldjuhul põhimõtet, et blokeeritavate väärtpaberite väärtus moodustaks ligikaudu 150% (üks sada viiskümmend protsenti) võlgnevusest.

8.5. Osalisel blokeerimisel blokeeritakse eelkõige need Kliendi väärtpaberid millega on võlgnevuse teke otseselt seotud.

8.6. Seose puudumisel võlgnevuse tekke ja konkreetsete Kliendile kuuluvate väärtpaberite vahel, aga samuti juhul kui võlgnevuse tekkega seotud väärtpaberite blokeerimine on võimatu või kui selliste väärtpaberite väärtus ei moodusta ligikaudu 150% (üks sada viiskümmend protsenti) vastavast võlgnevusest, blokeerib Pank vajalikus ulatuses ka teisi Kliendile kuuluvaid väärtpabereid omal äranägemisel.

8.7. Lepingule allakirjutamisega annab Klient oma nõusoleku talle kuuluvate väärtpaberite igakordseks blokeerimiseks käesolevas osas sätestatud korras.

8.8. Blokeeritavate väärtpaberite realiseerimisõiguse tekkimisel vastavalt Lepingule realiseerib Pank blokeeritud väärtpaberid vastavalt Lepingu I osa V peatüki p.-le 1.5. Võlgnevuse tasumise tagatisena blokeeritud väärtpaberite realiseerimine teostatakse ilma Kliendi sellekohase Tehingukorralduseta ja Klient annab Lepingule allakirjutamisega Pangale sellekohased volitused ja Pank tegutseb Kliendi esindajana vastavalt Lepinguga antud volitusele.

9. Maaklerteenuse eritingimused Futuuride, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite ostu-müügi vahendamisel

9.1. Klient on kohustatud ennast piisavalt kursis hoidma iga tehingu objektiks oleva futuuri, standardiseeritud optiooni või warranti suhtes kehtivate reeglite, tingimuste ja seadustega ning sellistest tehingutest kliendile tulenevate riskidega. Klient käesolevaga annab oma kinnituse, et iga tehingukorralduse andmine tähendab ühtlasi Kliendi kinnitust selle kohta, et ta on jätkuvalt kursis ja teadlik niisugustest reeglitest, tingimustest, seadustest ja riskidest, nagu need on jõus tehingukorralduse andmise ajal.

9.2. Futuuride, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite ostu-müügi vahendamisel tegutseb Pank enda nimel ja Kliendi arvel.

9.3. Pangal on õigus omal äranägemisel otsustada, milliste Futuuride, Standardiseeritud Optsioonide või

Warrantite kauplemist Pank vahendab, ning loobuda teatud Futuuri, Standardiseeritud Optsioonide või Warrantite kauplemise vahendamisest. Pank ei vastuta Kliendile niisuguse valiku tegemisest või vahendamisest loobumisest tuleneva võimaliku kahju eest.

9.4. Klient on teadlik, et Pank ainult vahendab Futuuri, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite kauplemist. Pank ei saa alati, tulenevalt näiteks kauplemis- või arveldussüsteemi riketest, Börsil instrumentidega kauplemise või arveldamise peatamisest ning teistest Panga kontrollile mittealluvatest asjaoludest, tagada Kliendi Tehingukorralduste täitmist või kohast täitmist. Pank ei vastuta Kliendile niisugustest asjaoludest tuleneva võimaliku kahju eest.

9.5. Pangal on õigus omal äranägemisel määrata Kliendile limiit, mille ulatuses Klient võib Futuuri, Standardiseeritud Optsioonide või Warrantitega kauplemisest tulenevalt endale kohustusi võtta (positsioonilimiit), ning keelduda Tehingukorralduste täitmisest, kui selle tulemusena oleks positsiooni limiit ületatud. Positsiooni limiit ei pruugi sõltuda Kliendi poolt Pangale antud tagatiste suurusel. Pank informeerib Kliendi positsioonilimiidi suurusel Kliendi vastava järeleparimise alusel.

9.6. Ostetud Futuure, Standardiseeritud Optsioone ja Warranteid hoitakse Panga poolt määratud korras ja kohas Panga nimel ja Kliendi arvel.

9.7. Pank peab arvestust Kliendi poolt ostetud ja müüdü Futuuri, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite üle. Kokkulepitud korras annab Pank Kliendile informatsiooni Kliendi poolt ostetud ja müüdü Futuuri, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite kohta, kuid Pangal ei ole kohustust esitada nende kohta Kliendile täiendavaid tõendeid ja dokumente.

9.8. Futuuri ja Standardiseeritud Optsioonide ostmisel ja müümisel on Klient Panga nõudmisel kohustatud seadma Tagatise Lepingus ettenähtud korras. Pank arvestab Futuuri ja Standardiseeritud Optsioonidega kauplemisest tulenevat Kliendi positsiooni (Kliendi reaalseid ja potentsiaalseid rahalisi kohustusi) ning nõuab Kliendi käest vastavat Tagatist. Panga poolt nõutav Tagatis võib olla suurem kui Börsi poolt ette nähtu. Kliendi positsioon võib muutuda tulenevalt turuolukorra muutumisest ning Pangal on sellisel juhul õigus nõuda Kliendilt Tagatise suurendamist. Juhul, kui Klient ei suurenda Tagatist Panga poolt nõutud määras või nõutud ajaks, aga samuti muudel Lepingus ettenähtud juhtudel, on Pangal õigus Kliendi positsioon likvideerida või selle suurust vähendada vajaliku hulga Futuuri või Standardiseeritud Optsioonide müügi või ostmise läbi ning saadud summade arvelt rahuldada nõuded Kliendi vastu.

9.9. Eelneval kokkuleppel Pangaga ning juhul, kui seda võimaldab vastava Börsi Reglement, on Kliendil võimalik müüa Futuure või Standardiseeritud Optsioone, mida müümise hetkel Kliendi omanduses ei (short selling). Sellisel juhul on Klient kohustatud hiljemalt Reglementiga määratud või Panga nõutavaks ajaks omandama vastava koguse Futuure või Standardiseeritud Optsioone, et sulgeda oma lühike positsioon (short position). Pangal on vajadusel õigus teha Kliendi arvel vastavad tehingud ilma vastava Tehingukorralduse esitamiseta Kliendi poolt.

9.10. Futuuri, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite osas, mis näevad täitmise või kasutamise korral ette kauba või väärtpaberite tegeliku tarnimise (physical settlement), on Klient kohustatud andma Pangale vähemalt 2 (kaks) Pangapäeva, Panga nõudmisel aga ka rohkem, enne vastava Futuuri, Standardiseeritud Optsiooni või Warranti Börsil kauplemise lõppemise või selle kasutamise tähtpäeva, piisavad instruksioonid vastava Futuuri, Standardiseeritud Optsiooni või Warranti kasutamise soovi või täitmise üksikasjade kohta, vastasel korral on Pangal õigus:

(i) Standardiseeritud Optsioonide või Warranti puhul lasta Standardiseeritud Optsioonil või Warrantil lõppeda ilma kasutamiseta või likvideerida Kliendi positsioon Standardiseeritud Optsioonides või Warrantites kas Standardiseeritud Optsiooni või Warranti müües või, Kliendi lühikese positsiooni (short position) korral Standardiseeritud Optsioonides, Standardiseeritud Optsioone ostes, ja

(ii) Futuuri puhul likvideerida Kliendi positsioon Futuurides kas Futuure müües või, Kliendi lühikese positsiooni (short position) korral, Futuure ostes.

9.11. Futuuri, Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite kasutamisel või täitmisel nõutavad summad ning Standardiseeritud Optsioonide ja Warrantite ostuhinna tasub Klient vastavalt vastava Börsi ja Panga poolt määratud korrale ja tingimustele.

9.12. Futuuri osas, mis näevad täitmise või kasutamise korral Finantsvara tegeliku tarnimise (physical settlement), aga samuti juhul, kui Klient soovib Standardiseeritud Optsiooni või Warranti alusel Finantsvara tegelikku tarnet, ei võta Pank endale kohustust tegeliku tarne teostamiseks vajalike toimingute läbiviimiseks.

Kliendi ja Panga kokkuleppel võib Pank osutada Kliendile mõistlikes piirides abi suhtlemises vastava Börsiga.

10. Depotehingute eritingimused

10.1 Üldist

10.1.1. Lepinguga annab Klient Pangale volitused tegutseda tema väärtpaberite hoidjana vastavalt Lepingu tingimustele ning osutada Lepingus sätestatud teenuseid. Pank ei tegutseda Kliendi investeerimisvarade haldajana või investeeringute nõustajana, mistõttu Klient on iseseisvalt vastutav investeerimisotsuste tegemise, investeerimisobjektide valiku ja investeerimisvarade kasutamise ja käsutamise eest.

10.1.2. Pank avab Lepingu sõlmimisel Kliendile vastavalt vajadusele Depookonto(d) ning Klient on kohustatud esitama Pangale Panga poolt määratud ulatuses ja mahus vajalikud dokumendid sealhulgas Panga nõudmisel Kliendi kinnitused Kliendi varade legaalse päritolu kohta.

10.1.3. Klient on kohustatud kogu Lepingu kehtivuse ajal mitte sulgema Kontot Pangas.

10.1.4. Pank hoiab Kliendi väärtpaberid Depoo- ja/või Kliendikonto(de)l sõltuvalt vastavate väärtpaberite registreerimise, omamise ja hoidmise kohta kehtestatud tingimustest, arvestades võimaluse korral Kliendi sellekohast taht.

Olenemata asjaolust kas Kliendi väärtpabereid hoitakse Depoo- või Kliendikonto(de)l ehk olenemata sellest, kelle nimele on Kliendi väärtpaberid registreeritud, on kõik sellistest väärtpaberitest tulenevad õigused Kliendi

õigusteks, samuti on kõik sellistest väärtpaberitest tulenevad kohustused Kliendi kohustused.

Pank peab Kliendile kuuluvate väärtpaberite liigi ja koguse kohta arvestust ning hoiab nimetatud väärtpaberid lahus oma ja teiste klientide varast.

10.1.5. Ühe emitendi samaliigilisi, kuid Panga erinevatele klientidele kuuluvaid väärtpabereid käsitleb Pank asendatavatena ning Pank ei ole kohustatud ühe emitendi ühte kindlat väärtpaberi ühikut siduma kindla kliendiga. Samaliigilistena käsitletakse Lepingu alusel väärtpabereid, mis iga üksiku ühikuna annavad nende igakordsetele omanikele täpselt ühesugused õigused ja kohustused.

10.1.6. Pank edastab Kliendile väärtpaberitega ning vastavate väärtpaberite emitendiga seotud informatsiooni, teateid ja dokumente, mis on Pangale edastatud emitendi poolt.

10.1.7. Pank on kohustatud teostama Kliendikonto(de)l hoitavatest Kliendile kuuluvatest väärtpaberitest tulenevaid õigusi ainult Kliendi otsesel nõudmisel, sellekohaste korralduste ja muude vajalike dokumentide alusel.

10.2. Tehingukorraldus

10.2.1. Kõiki Depootehinguid teostab Pank Kliendi poolsete Tehingukorralduste alusel. Tehingu sooritamisel või teenuse osutamisel võib Pank nõuda Kliendilt ka muid dokumente, mida Pank peab tehingu või teenuse teostamisel oluliseks.

10.2.2. Pangale edastatud Tehingukorraldused loetakse kehtivateks kuni nende täitmiseni, tühistamiseni või kehtivuse tähtaja möödumiseni (juhul kui Klient on Tehingukorralduses ära näidanud selle kehtivuse aja).

10.2.3. Tehingukorraldust ei ole vaja, kui Panga subjektiivse hinnangu kohaselt on tekkinud oht Kliendi huvide kaitstusele ja/või õiguste realiseerimisele ning antud küsimuses puuduvad asjakohased Tehingukorraldused ja Pangal ei ole seoses asjaolude kiireloomulisusega võimalik taotleda Kliendi seisukohta või Tehingukorraldust antud küsimuses, on Pangal õigus, kuid mitte kohustus, omal algatusel võtta kasutusele meetmeid Kliendi huvide võimalikult efektiivsemaks kaitseks või elluviimiseks, tingimusel, et nimetatud meetmed ei välju Pangale Lepinguga antud volituste piiridest.

10.3. Panga poolt Lepingu alusel hoitavate väärtpaberite täiendava emiteerimise korral, kus Kliendil on tulenevalt vastava väärtpaberi omamisest eesõigus teatud hulga täiendavalt emiteeritavate väärtpaberite märkimiseks ja/või omandamiseks, ja vastava koguse täiendavalt emiteeritud väärtpaberite märkimiseks ja/või omandamiseks on vaja teha makseid, osaleb Pank selliste väärtpaberite märkimisel ja omandamisel ainult juhul kui Klient on õigeaegselt esitanud Pangale vastavasisulise Instruktsiooni ning kandnud Panga poolt osutatud kontole või Kontole õigeaegselt täiendavalt emiteeritud väärtpaberite märkimiseks/omandamiseks vajaliku rahasumma.

10.4. Arveldused

10.4.1. Pank kannab Kliendi väärtpaberitele tehtud maksed (nt. intresside ja dividendide maksmine ning muud väärtpaberite omamisest tulenevad maksed) Kliendi Kontole 3 (kolme) pangapäeva jooksul arvates vastava(te) makse(te) laekumisest Pangale.

10.4.2. Pank kohustub pidama Kliendi väärtpaberite üle arvestust, fikseerima väärtpaberitega tehtavad tehingud,

väärtpaberitele makstavad intressid, dividendid, Kliendi arvelt kinnipeetavad summad ja muud maksed.

10.5. Alldepositaarid

10.5.1. Pank võib oma Lepingujärgsete kohustuste täitmiseks kasutada alldepositaare, pannes enesele Lepinguga võetud kohustuste täitmise osaliselt või täielikult alldepositaari(de)le. Alldepositaarideks võivad olla isikud, kelle põhitegevuse hulka kuulub vastavate depooteenuste osutamine ning kes Panga subjektiivse hinnangu kohaselt omavad Lepingu järgsete kohustuste täitmiseks piisavat kogemust ja (turu)positsiooni.

10.5.2. Pank rakendab alldepositaaride valikul ja nimetamisel piisavat hoolikust. Alldepositaari nimetamiseks ei vaja Pank Kliendi täiendavat aktsepteringut.

LISA 1. Väärtpaberite tehingute raamlepingu üldtingimustele.

Investeermisteenuste kasutamise seotud peamised riskid

Klient on Investeermisteenuste kasutamisel kohustatud arvestama vähemalt alltoodud investeermisega seotud riskidega. Käesolevas ülevaates sätestatud riskid ei ole esitatud ammendava loeteluna, mistõttu Klient peab vastavalt konkreetsetele asjaoludele hoolikalt analüüsima ja hindama ka kõikvõimalikke muid Investeermisteenustega seotud riske.

Väärtpaberitesse investeermisega kaasnevate riskide hindamisel peab Klient hoolikalt kaalutlema, millist mõju nimetatud riskid talle avaldavad, arvestades eeskätt oma investeermisalast kogemust.

Klient on iseseisvalt vastutav Kontol hoitavate Väärtpaberitega (sealhulgas vastavate Väärtpaberite emitendiga) seotud informatsiooni hankimise, analüüsi ja kasutamise eest.

Risk on investeermistevõimega kaasnev kahjumi tekkimise oht. Olenevalt võimaliku kahjumi tekkimise põhjustest liigitatakse riske järgmiselt:

Maarisk või poliitiline risk

Risk, et riigis, kus Väärtpaberid on registreeritud või kus asub või on registreeritud emitent, kelle poolt emitteeritud Väärtpaberitesse Klient on investeerinud, toimuvad sündmused, mis mõjutavad vastava riigi või piirkonna poliitilist või majanduslikku stabiilsust või edasist arengut ning mille tulemusena võib tekkida oht, et Klient kaotab osaliselt või täielikult oma investeeringud selles riigis või piirkonnas või ta saab tehtud investeeringutelt olulist kahju.

Valutarisk

Investeermisel Väärtpaberitesse, mille hinda arvestatakse välisvaluutas või mille hind on sõltuvuses valuutakursside muutusest, eksisteerib oht, et Klient saab kahju erinevate valuutade vaheliste vahetuskursside Kliendi jaoks ebasoodsate muutuste tõttu.

Tururisk

Risk, et Klient saab olulist kahju vastaval reguleeritud turul toimuvate üldiste või teatud valdkonna ebasoodsate hinnaliikumiste tõttu.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk seondub tururiskiga ning seisneb peamiselt selles, et Kliendil võib tekkida kahju tulenevalt vastaval reguleeritud turul likviidsuse puudumise tõttu, mis takistab Väärtpaberite müüki soovitud ajal ja soovitud hinnaga või teeb selle võimatuks.

Hinnarisk

Hinnarisk seondub tururiskiga, kuid puudub eelkõige teatud kindlat Väärtpaberit või muud investeermisobjekti. Klient võib saada kahju seoses Väärtpaberi või muu vara hinna Kliendi jaoks ebasoodsa muutumise tõttu.

Intressirisk

Intressirisk seondub tururiskiga ning seisneb selles, et Klient võib saada kahju tulenevalt ebasoodsatest muutustest turul, mis võivad väljenduda intressimäärade muutumises, intressimäärade volatilsuse muutumises, erineva riskitasemega investeermisobjektide omavahelise intressimäärade vahe muutumises, vms.

Emitendirisk

Klient võib saada kahju seetõttu, et tema poolt omandatud Väärtpaberite väärtus langeb seoses nimetatud Väärtpaberite emitendi halbade finantsnäitajate, majandusraskuste või muude sarnaste näitajate tõttu. Emitendi halvad majandustulemused võivad muuhulgas põhjustada vastava emitendi suutmatuse täita investorite ees emitteeritud Väärtpaberitest tulenevaid kohustusi.

Süsteemirisk

Klient võib saada kahju seetõttu, et tehniliste rikete tõttu Väärtpaberitega tehingu teostamise ja arveldamisega seotud isikute süsteemides ja/või arvepidamises, jäävad tegemata väärtpaberitehingud, tehingujärgsed kanded hilinevad, rikete tõttu teostatakse valekandeid vms.

Depoorisk

Vaatamata sellele, et Pank lähtub Väärtpaberite hoidmiseks Alldepositaaride valikul professionaalsest hoolsust, ei pruugi tulenevalt õigusliku regulatsiooni puudustest ja/või asjakohase kohtupraktika puudumisest teatud riikides või piirkondades Alldepositaari võimaliku pankroti korral olla täielikult tagatud Alldepositaari juures esindajakontodel hoitavate Kliendi väärtpaberite ja muu vara eraldamine Alldepositaari enesele kuuluvatest väärtpaberitest ja muust varast. Lähtudes eeltoodust eksisteerib oht, et Alldepositaari pankrotistumise või sunnimeetmete rakendamise korral saab Klient kahju vastava Alldepositaari juures avatud esindajakontodel hoitavate väärtpaberite kaotamise tõttu.

Maksurisk

Tulenevalt konkreetse turu regulatsioonist, praktikast või sellisel turul tegutseva Alldepositaari poolt pakutavast teenusest ei pruugi Kliendil olla võimalik kasutada tema residentsusriigi ja Väärtpaberite hoidmise riigi vahel sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingust tulenevaid soodustusi. Samuti võib maksustamist mõjutada asjaolu, et Kliendile kuuluvaid Väärtpabereid võidakse hoida Alldepositaari juures Panga nimel avatud kontol, mille tulemusel käsitletakse Kliendile kuuluvaid Väärtpabereid Pangale kuuluvate Väärtpaberitena.

Õiguslik risk

Klient ei pruugi omada täielikku ülevaadet või tal võib puududa ülevaade õigusaktidest, mis kehtivad riigis, kus asuvad emitendid, mille Väärtpaberitesse on Klient investeerinud. Kliendi Väärtpaberite osas, millele kohalduvad kolmanda riigi õigusaktid, võivad Kliendi õigused erineda Eestis või Euroopa Liidu õigusaktides sätestatust. Sellest tulenevalt ei pruugi Klient olla teadlik temal lasuvatest kohustustest ja saada seeläbi kahju või tema suhtes võidakse rakendada seadusest

tulenevaid sanktsioone. Lisaks võidakse riigis õigusaktide muutmise läbi kehtestada Kliendile ebasoodsaid piiranguid või kohustusi investeeringu tegemise järgselt. Kui Väärtpabereid hoitakse Panga nimel avatud kontol, ei ole Kliendil võimalik oma õigusi ja kohustusi isiklikult täita.

Inforisk

Kliendil võib puududa võimalus saada Väärtpaberite kohta adekvaatset ja õiget infot või on sellise info saamine raskendatud, mistõttu võib Kliendil puududa võimalus teha asjakohaseid otsuseid oma investeeringute osas.

Riskid seoses väärtpaberite hoidmisega esindajakontol
Teatud turgudel võib olla raskendatud või võimatu esindajakontol hoitavate Väärtpaberite alusel emitentide üldkoosolekutel osalemine või seal hääletamine

Riskid seoses väärtpaberite hoidmisega Panga nimel
Osades riikides hoiab Pank Kliendile kuuluvaid Väärtpabereid Panga nimel Alldepositaari juures avatud väärtpaberikontol, see tähendab juriidiliselt loetakse Panka nimetatud Väärtpaberite omanikuks. Hoides erinevate Klientide Väärtpabereid koos ühel Panga

nimel avatud kontol ei pruugi Kliendil olla võimalust osaleda iseseisvalt emitentide üldkoosolekutel. Klient saab emitentide üldkoosolekutel osaleda ainult juhul, kui Pank taolist teenust pakub ning hääletada tingimusel, et kõik Kliendid, kelle Väärtpabereid koos hoitakse, soovivad hääletada ühtmoodi. Erinevate Klientide Väärtpabereid koos hoides võib olla risk, et eksimuse tagajärjel võõrandatakse Väärtpaberid, mis ei ole vastava võõrandamistehingu objektiks. Samuti eksisteerib risk, et üks Klient jätab teostamata aktsionäride seadusejärgsed kohustused. Sellise rikkumise tagajärjel võidakse väärtpaberikonto arestida või blokeerida ning ühelgi Kliendil ei pruugi olla võimalik oma Väärtpabereid käsutada ega kasutada, samuti võidakse Kliendil ära võtta hääleõigus nimetatud Väärtpaberite alusel hääletamiseks. Teatud aktsionäride õiguste saamiseks või korporatiivsetes sündmustes osalemiseks võidakse Pangalt nõuda dokumente ja/või kinnitusi, mida Pangal ei ole võimalik väljastada. Sellest tulenevalt võib Klient teatud aktsionäride õigustest ilma jääda või need kaotada.